

MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Gyakorlati képzés

**TANULÓSZERZŐDÉSSEL
és
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL**

a munka világában

BUDAPEST

2015

A szakmai anyagot készítette:

Kajdy József

Lektorálta és szerkesztette:

Dr. Klész Tibor
Ferencz Csaba Zsolt
F. Kárpát Kinga
Sikora Henriett

Lezárva: 2015. március

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara köszönetét fejezi ki a Nemzetgazdasági Miniszternek és a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanácsnak a kiadvány elkészítéséhez és megjelenéséhez a Nemzeti Foglalkoztatási Alap terhére nyújtott anyagi támogatásért.

Tartalom

AJÁNLÓ.....	7
1 A KAMARAI GARANCIÁVÁLLALÁS.....	8
1.1 A kamarai garanciavállalás intézményrendszerének bevezetése a duális képzésben.....	8
1.2 Mit jelent a kamarai garanciavállalás?	8
1.3 A kamarai garanciavállalás a 2015/2016-os tanévben induló kilencedik évfolyamot érinti először?....	9
1.4 A kamarai garanciavállalás csak a kilencedik évfolyamos tanulókra alkalmazható?	9
1.5 Alkalmazható-e a kamarai garanciavállalás a szakközépiskola szakképzési évfolyamán folyó gyakorlati képzésre?	9
1.6 Kiterjed-e a kamarai garanciavállalás az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre?	9
1.7 A kilencedik évfolyamon szervezett szintvizsgák eredményei hogyan hatnak ki a kamarai garanciavállalás rendszerére?.....	10
2 A TANULÓK GYAKORLATI KÉPZÉSÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.....	11
2.1 Általános rendelkezések	11
2.2 A képzés ingyenességére vonatkozó rendelkezések.....	12
2.3 Tanulókra vonatkozó munkavédelmi szabályok	13
2.4 A gyakorlati képzés ideje	14
2.5 Kártérítési felelősség.....	15
2.6 Felelősségbiztosítás.....	16
2.7 A tanulókat megillető (kötelező, egyéb) juttatások, kedvezmények.....	16
2.7.1 A tanulói pénzbeli juttatás.....	16
2.7.2 A tanulót megillető szünet és felkészülési idő:.....	18
2.8 A tanulóra vonatkozó munkajogi szabályok	21
3 GYAKORLATI KÉPZÉS TANULÓSZERZŐDÉSSEL	22
3.1 Tanulószerződés.....	22
3.2 A tanulószerződés-kötésére jogosultak köre és a megkötésére vonatkozó rendelkezések	22
3.2.1 A tanulószerződés-kötésére jogosult tanuló.....	22
3.2.2 A tanulószerződés kötésére jogosult szervezet.....	23
3.2.3 A tanulószerződés megkötése.....	24
3.3 Tanulói mulasztások szabályozása.....	25
3.4 Másodszakmás tanulók gyakorlati képzése	26
3.5 A tanulószerződés megszűnésének esetei	28
3.5.1 A tanulószerződés megszűnésének objektív esetei.....	28
3.5.2 A tanulószerződés megszűnésének a szerződő felek akaratától függő esetei	28
3.5.3 A tanulószerződés felmondással való megszüntetése	29
3.6 Tanulószerződés szüneteltetése.....	30
4 GYAKORLATI KÉPZÉS „EGYÉB SZERVEZETEK” KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL.....	32
4.1 A gyakorlati képzésben történő közreműködés lehetőségei.....	32

4.2	Tanulószerződés kötésére jogosult egyéb szervek támogatása a szakképzéssel összefüggő feladataik ellátásához	32
5	FELNŐTTOKTATÁS	34
5.1	Képzésszervezési formái	34
5.2	Gyakorlati képzés lehetőségei.....	34
5.3	Életkori határok.....	34
5.3.1	<i>Folyamatos képzésnek minősül-e az iskolai rendszerű szakképzésben szakképesítés-ráépülést tanulók képzése?</i>	35
5.3.2	<i>Köthető-e tanulószerződés a szakképesítés-ráépülésre jelentkező, 21. életévét betöltött tanulóval?</i>	35
6	GYAKORLATI KÉPZÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL	36
6.1	Az együttműködési megállapodás megkötésének feltételei	36
6.2	Gyakorlati képzés szervezése és a feltételek vizsgálata.....	36
6.3	Tanuló pénzbeli juttatása együttműködési megállapodás alapján	37
6.3.1	<i>Kell-e tanulói juttatást fizetni a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban együttműködési megállapodás alapján folyó összefüggő szakmai gyakorlatra?</i>	37
7	INFORMÁCIÓK GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK RÉSZÉRE	38
7.1	Nyilvántartásba történő felvételi eljárás és tanulószerződés megkötésének elősegítése.....	38
7.2	A tanulószerződés megkötése	39
7.3	A tanulószerződés módosítása, javítása.....	40
7.3.1	<i>Kell-e módosítani a tanulószerződést, ha a szervezet jogutódlással szűnik meg?</i>	41
7.4	Tanulószerződés megszűnése, szüneteltetése	41
7.4.1	<i>A tanulószerződés megszüntetésének lehetősége igazolatlan hiányzások esetében.....</i>	41
7.4.2	<i>Tanulószerződés szüneteltetése esetén fennáll-e a szociális hozzájárulási adó fizetésének kötelezettsége?</i>	42
7.4.3	<i>A tanulói jogviszony szünetelése feltétele-e a tanulószerződés szüneteltetésének a tanuló szülési szabadság alatt?</i>	42
7.5	Gazdálkodó szervezet kötelezettségei a tanulószerződés megkötésével.....	43
7.6	Gyakorlati képzés kötelező, teljesítést igazoló dokumentumai.....	43
7.6.1	<i>A foglalkozási napló.....</i>	43
7.6.2	<i>A munka-, baleset- és a tűzvédelmi napló.....</i>	45
7.6.3	<i>A pénzügyi (tanuló pénzbeli juttatásának igazolását szolgáló) dokumentumok.....</i>	45
7.6.4	<i>TB bejelentést igazoló dokumentum.....</i>	45
7.6.5	<i>Felelősség biztosítás megkötését igazoló dokumentum</i>	45
7.6.6	<i>Oktatói végzettséget igazoló dokumentumok</i>	45
7.7	Pénzbeli juttatás megállapítása és az egységes szempontrendszer alkalmazása.....	45
7.7.1	<i>Adómentesnek tekinthető a szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulót jogviszonya alapján kötelezően megillető juttatása?</i>	47
7.7.2	<i>Tanulószerződéses tanuló pénzbeli juttatása betegszabadsága esetén.....</i>	48

7.7.3	<i>Adómentesnek tekinthető-e a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulót jogviszonya alapján megillető juttatása a keresőképtelensége idején (betegszabadság, táppénz)?</i>	49
7.8	A szakképzési normatíva elszámolhatósága	49
7.9	Tanulmányi kötelezettségeit befejező szakképzési évfolyamon nem teljesítő tanulóra vonatkozó rendelkezések.....	50
7.10	Teljesítési megbízotti közreműködés lehetőségei	50
7.11	Gyakorlati képzés lehetősége a gazdálkodó szervezetek által működtetett tanműhelyekben	51
7.11.1	<i>Tanműhely-létesítés lehetősége állami támogatással.....</i>	52
7.11.2	<i>Kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhellyé minősíthető-e az a gyakorlati képzőhely, melyet a gazdálkodó szervezet csak időben (azaz egy bizonyos időszakra) különíti el a termeléstől vagy a szolgáltató tevékenységtől?</i>	52
7.12	Összefüggő szakmai gyakorlat	53
7.12.1	Összefüggő szakmai gyakorlat időbeni megszervezése	53
7.12.2	Összefüggő szakmai gyakorlat megszervezése együttműködési megállapodással, szakiskolai képzésben	53
7.12.3	Összefüggő szakmai gyakorlat megszervezése együttműködési megállapodással, ágazati szakközépiskolai képzésben	54
7.12.4	Az összefüggő szakmai gyakorlat megvalósíthatósága több helyszínen	54
7.12.5	Tanulószerveződéses tanuló szakiskola által külföldön szervezett gyakorlat megvalósításának lehetősége.....	55
8	INFORMÁCIÓK SZAKISKOLÁK ÉS SZAKKÖZÉPISKOLÁK RÉSZÉRE	56
8.1	Ágazati szakközépiskolai képzés	56
8.2	Szakképzés lehetőségei a szakközépiskolában.....	56
8.3	Képzési rendek és szerződésfajták a szakközépiskolai szakképesítések esetén	56
8.3.1	Szakközépiskolai képzések összesítő táblázata – az összefüggő gyakorlat lebonyolítása.....	58
8.4	Híd program.....	59
8.4.1	A Híd programok célja.....	59
8.4.2	Köthető-e tanulószerveződés a HÍD II. programban?.....	59
8.4.3	Köthető-e együttműködési megállapodás a HÍD II. programban?	59
8.5	Szakiskola közreműködése a tanuló gyakorlati képzésében, teljesítési megbízotti jogviszony keretében	59
8.6	Kamarai garanciavállalás.....	60
8.6.1	Hatása az iskolai tanműhelyekben folyó gyakorlati képzésre.....	60
8.6.2	Hatása az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre	60
8.6.3	Kamarai garanciavállalás dokumentumai	61
8.6.4	Nyilvántartásba vett tanulószerveződések nyomon követése.....	62
8.7	Iskolai évfolyamok számozása.....	62
9	INFORMÁCIÓK SZAKISKOLAI TANULÓK ÉS SZÜLEIK RÉSZÉRE	63
9.1	A szakiskola.....	63
9.2	Duális képzés	63

9.3	A tanuló szerződés	63
9.4	A tanuló szerződés jogviszony előnyei	64
9.5	A tanuló kötelezettségei a képzés során	64
9.6	Hiány-szakképesítés	64
9.7	Szakiskolai tanulmányi ösztöndíj.....	65
9.8	Kamarai garanciavállalás.....	65
9.8.1	Kedvező hatásai a tanulók számára.....	65
9.8.2	A kamarai garanciavállaláshoz kapcsolódó „Tanulói adatlap”	66
10	SZINTVIZSGA	67
10.1	A szintvizsga célja és az érintettek köre	67
10.2	A szintvizsgák időpontjai:	67
10.3	Szintvizsga és tanuló szerződés-kötés összefüggései	67
10.4	Szintvizsga és a szakmai záróvizsga kapcsolata	68
10.5	Milyen szintvizsgára vonatkozó kötelezettsége van az új képzési rendszerbe átjelentkezett tanulóknak?.....	69
11	SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS ELSZÁMOLÁSA	70
11.1	A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek köre	70
11.2	Mentességek, kedvezmények.....	70
11.3	Szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítése.....	71
11.4	Szakképzési hozzájárulás elszámolása	72
11.5	Szakképzési hozzájárulás visszatérítése	73
11.6	A gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető normatívák.....	75
11.7	A befejező szakképzési évfolyamon, az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítő tanuló esetében csökkenthető-e a vállalkozás szakképzési hozzájárulási kötelezettsége a normatíva összegével a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól?	76
11.8	A befejező szakképzési évfolyamon, az utolsó tanítási nap és a szakmai vizsga időpontja közötti időszakban csökkenthető-e a vállalkozás szakképzési hozzájárulási kötelezettsége a normatíva összegével?	77
12	KIHEZ FORDULHATOK? MIBEN TUDNAK SEGÍTENI A SZAKKÉPZÉSBEN ÉRINTETT SZERVEZETEK, INTÉZMÉNYEK!	78
12.1	A területi kamarák feladatai a gyakorlati képzésben:.....	78
12.2	Szakképző iskolák feladatai a szakképzésben.....	80
13	A GYAKORLATI KÉPZÉS ALAPFOGALMAI	82
14	TERÜLETI KAMARÁK ELÉRHETŐSÉGEI.....	84
15	TÖRVÉNYI HÁTTÉR	88
16	MELLÉKLET	89
16.1	Tanulói juttatások és normatív támogatások speciális esetekben.....	89
16.2	Kamarai garanciavállalás dokumentumai.....	90

AJÁNLÓ

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara évek óta megjelenteti a gyakorlati képzésben részt vevőket segítő szakmai kiadványát, amely először „Tanulószerződéssel a munka világában”, majd 2014-ben „Gyakorlati képzés – tanulószerződéssel és együttműködési megállapodással – a munka világában” címmel készült el.

A gyakorlati képzéssel kapcsolatos feladatellátást segítő anyag formáját, felépítését többször is változtattuk annak érdekében, hogy szakmailag minél igényesebb, minden részletre kitérő, ugyanakkor felhasználóbarát és praktikus tájékoztató kerüljön az olvasó kezébe.

A jelenlegi aktualizálásban kiemelt szerepet kapott az ún. kamarai garanciavállalás intézményének ismertetése, hiszen ez alapjaiban rendezi át a tanulószerződés-kötés lebonyolításának folyamatát és aktív együttműködést (tehát megfelelő tájékozottságot) kíván meg valamennyi együttműködő féltől. A kiadvány tartalmi felépítését éppen ezért a tanulószerződést kötő felekre (szervezet és tanuló) vonatkozó és a közreműködő intézményeket (szakképző iskola) érintő információk alapján terveztük újjá.

Bízunk benne, hogy mindezek alapján az aktualizált és átdolgozott szakmai kiadvány minden érintett fél számára hasznos, jól alkalmazható, a gyakorlatot megkönnyítő segédanyaggá válhat.

A kiadvány egészében az egyszerűség kedvéért a következő rövidítéseket, illetve egyszerűsítéseket használjuk:

- **Szt.:** a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- **Szht.:** A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény
- **Köznevelési törvény:** A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- **A munka törvénykönyvéről szóló törvény:** A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- **OKJ:** Országos Képzési Jegyzék

1 A KAMARAI GARANCIAVÁLLALÁS

1.1 A kamarai garanciavállalás intézményrendszerének bevezetése a duális képzésben

A hazai szakképzési rendszer fejlesztésének meghatározó lépése az ún. kamarai garanciavállalás intézményrendszerének bevezetése. Az új szabályozás alapvető célja a **gazdálkodó szervezeteknél folyó gyakorlati képzés elsődlegességének** megerősítése, a duális képzés kiszélesítése. Bevezetése kiegyensúlyozottabb képzési rendet eredményez, amely a közreműködők (iskola, tanuló és szülei, gyakorlati képzőhely) intenzívebb együttműködésén alapul.

1.2 Mit jelent a kamarai garanciavállalás?

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 2015. július elsején hatályba lépő módosítása szerint, amennyiben a területileg illetékes gazdasági kamara (a továbbiakban: területi kamara) ellenőrzési és minősítési folyamata által megfelelőnek nyilvánított képzőhely biztosított és ezáltal a tanuló szerződés megköthető, a tanuló gyakorlati képzése a szakiskola kilencedik évfolyamának összefüggő gyakorlatától kezdődően, kizárólag ennek keretében szervezhető meg. A kiadvány további részében ezt az intézkedést kamarai garanciavállalásként említjük.

A kamarai garanciavállalás rendszere jelentős mértékben elősegíti, hogy **a tanulók minél hamarabb vállalati környezetben, munkafolyamatba ágyazott tanulással** sajátítsák el a választott szakképesítést. A tanuló csak akkor vehet részt iskolai tanműhelyben a gyakorlati képzésen, ha a gazdasági kamara nem tudja a gazdálkodó szervezeteknél tanuló szerződéses jogviszony keretében elhelyezni. A kamarai garanciavállalás **legfontosabb dokumentuma az igazolás**, amelyet a területi kamara akkor állít ki, ha részéről nem biztosított a megfelelő képzőhely egy adott tanuló számára. Ez teszi lehetővé a szakiskola számára, hogy gondoskodjon a tanuló gyakorlati képzéséről.

A gyakorlati képzés minőségének növekedését biztosítja, hogy a **2015/16-os tanévtől már csak mestervizsgázott oktatóval rendelkező vállalkozás** folytathat képzési tevékenységet. Ez a szabályozás alátámasztja a duális képzés kiterjesztésének jogosultságát, a kamarai garanciavállalás intézményének bevezetésével pedig a tanuló szerződések számának növekedése érhető el. Ez pedig további lehetőséget biztosít a tanulók munkavállalási

lehetőségének megerősítésére, valamint a foglalkoztatási és társadalombiztosítási rendszerbe beemelték számának jelentős növelésére.

A kamarai garanciavállalás a jogszabály értelmezése alapján csak a szakiskola kilencedik évfolyamának összefüggő gyakorlatának kezdetétől folyó gyakorlati képzésre vonatkozik.

Az új rendszer bevezetését követően, a korábbi évek gyakorlatától eltérően nagyon fontos változás, hogy a tanulószerveződések megkötésének időszaka lényegesen korábbi időpontra (május 1.–június 15.) esik. A kamarai garanciavállalás intézményének működtetése és a tanulószerveződések megkötésének elősegítése a területi kamarák feladata.

1.3 A kamarai garanciavállalás a 2015/2016-os tanévben induló kilencedik évfolyamot érinti először?

Nem. Az Szt. ide vonatkozó rendelkezéseit a 2015. július 1-je előtt szakiskolai tanulmányait megkezdett tanulóra is alkalmazni kell.

1.4 A kamarai garanciavállalás csak a kilencedik évfolyamos tanulókra alkalmazható?

Nem. Az új rendszerben nem csak a kilencedik évfolyamosok, hanem valamennyi szakiskolai évfolyam tanulói érintettek.

1.5 Alkalmazható-e a kamarai garanciavállalás a szakközépiskola szakképzési évfolyamán folyó gyakorlati képzésre?

Nem. A kamarai garanciavállalásra vonatkozó szabályozás csak a szakiskolai képzésre, a kilencedik évfolyam összefüggő szakmai gyakorlatának kezdetétől alkalmazható.

1.6 Kiterjed-e a kamarai garanciavállalás az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre?

Igen. Ha nem biztosított a megfelelő képzőhely, akkor a szakképző iskola gondoskodik a tanuló gyakorlati képzéséről. Ebben az esetben a tanulók gyakorlati képzése

- iskolai tanműhelyben vagy
- külső gyakorlati képzőhelyen együttműködési megállapodás keretében

valósulhat meg.

A kamarai igazolás kiadása tehát kiterjed az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre is, azaz az Szt. 56. § (1) bekezdésének a)–d) pontjában megadott összes esetre. Ennek megfelelően **együttműködési megállapodás kötése is csak akkor lehetséges, ha a területi kamara kiadta az igazolást** arról, hogy részéről nem biztosított a tanuló szerződés-kötéséhez megfelelő képzőhely az adott tanuló számára.

1.7 A kilencedik évfolyamon szervezett szintvizsgák eredményei hogyan hatnak ki a kamarai garanciavállalás rendszerére?

Eredményes szintvizsga nélkül a tanulók gyakorlati képzése tanuló szerződés keretében csak **kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben** (a továbbiakban: KTM) valósítható meg. KTM hiányában ez a szigorítás azt eredményezi, hogy később lehet csak tanuló szerződést kötni, s addig – a szakiskola kilencedik évfolyamán megszervezett összefüggő szakmai gyakorlatot kivéve – iskolai tanműhelyben kell lenniük a tanulóknak.

Ha sikertelen szintvizsga esetén a tanuló gyakorlati képzése nem valósítható meg KTM-ben, akkor igazolás kiállítására kerül sor, mely az abban meghatározott kezdeti dátumtól a befejezés dátumáig (illetve visszavonásig) szólhat.

Fontos megjegyezni, hogy a gyakorlati képzést végző gazdálkodó szervezetek részéről jogos igényként merül fel, hogy a velük tanuló szerződést kötni kívánó tanulók felkészültsége, munkához való hozzáállása megfeleljen az elvárásaiknak. Eredményes szintvizsga esetén **a legjobban teljesítő tanulók keresettek lesznek**, nagyobb eséllyel vehetnek majd részt a vállalati gyakorlati képzésben.

Azon tanulók számára, akiknek a szakmai elméleti és gyakorlati felkészültsége hiányos, illetve általános képességeik nem megfelelőek, iskolai felzárkóztatás keretében kerülhet sor a munkaerő-piaci kompetenciák, gyakorlati készségek megfelelő szintű fejlesztésére, tekintettel arra, hogy az iskola rendelkezik a megfelelő szakmai, pedagógiai és módszertani ismeretekkel, tapasztalatokkal.

2 A TANULÓK GYAKORLATI KÉPZÉSÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Ebben a részben a gyakorlati képzésre vonatkozó általános rendelkezések áttekintésére kerül sor, a speciálisan valamely felet (gyakorlati képző, iskola, tanuló) érintő kérdéseket külön fejezetekben taglaljuk.

2.1 Általános rendelkezések

Az iskolai rendszerű szakképzésben folyó szakmai elméleti és gyakorlati képzést a köznevelési törvény alapján és az Szt.-nek a szakmai elméleti és gyakorlati képzésre vonatkozó rendelkezései szerint kell megszervezni.

Az iskolai rendszerű szakképzés a szakmai és vizsgakövetelmények előírása **mellett az adott iskolatípusra és szakképesítésre kiadott szakképzési kerettanterv** alapján folyik. A gazdálkodó szervezetnek a gyakorlati képzést az említett dokumentumok figyelembevételével kell megszervezni.

Az iskolai rendszerű szakképzésben **részsakképesítésre nem lehet beiskolázni**, kivétel az a tanuló, aki a részsakképesítést a köznevelési törvényben szabályozott **Köznevelési Hídprogramban vagy speciális szakiskolában** tanulja.

A szakiskolai képzésben a kilencedik évfolyamon a szakmai gyakorlati képzést – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével – a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kell megszervezni.

A gyakorlati képzés csak a **szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből** és a szorgalmi időszakon kívüli **összefüggő szakmai gyakorlati képzésből** áll, azaz az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés – az összefüggő szakmai gyakorlat és az összefüggő szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt gyakorlati képzés nem szervezhető.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott gyakorlat része. A tanévre meghatározott gyakorlati óraszám egyrészt csak az összefüggő szakmai

gyakorlat teljesítésével valósul meg, másrészt az összefüggő szakmai gyakorlat óraszámát az adott tanév gyakorlati idejéhez tartozónak kell tekinteni.

A szakképző iskolába szakképzésre csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt **egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek** megfelel. A vizsgálatot **a felvételi eljárás során** kell elvégezni. Tanulószerződés csak azzal a tanulóval köthető, aki megfelel mindkét alkalmassági előírásnak. A szakképző iskolának értesítenie kell a vizsgálatok dátumáról a nyilvántartást vezető szervet, azaz a területi kamarát.

A tanuló gyakorlati képzése minden olyan szakképző iskola vagy gyakorlati képzést folytató szervezet által fenntartott és működtetett gyakorlati képzőhelyen megszervezhető és folytatható, ahol a gyakorlati követelményekre való felkészítés jogszabályban előírt feltételei biztosítottak.

A tanulónak **a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére történő felkészítéséért a gyakorlati képzést szervező a felelős** a szakképesítésre kiadott szakmai és vizsgakövetelmény és a szakképzési kerettanterv alapján. A képzés során szükség van egy olyan kötelezettre, akitől számon kérhető a gyakorlati képzés eredményessége, jogszerűsége, szakmai minősége. Ez a felelős a gyakorlati képzést szervező.

A gyakorlati képzést szervező köteles a gyakorlati képzés követelményeire való felkészítéshez, továbbá a gyakorlati vizsgához szükséges tárgyi eszközöket és a személyi feltételeket biztosítani.

A tanuló gyakorlati képzés keretében csak a gyakorlati képzés szakképzési kerettantervében meghatározott feladat ellátására kötelezhető, és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható. Ez a rendelkezés kizárja azokat a visszaéléseket, amely által a tanuló nem a szakmai vizsgájára készül fel ténylegesen a „gyakorlati képzés” alatt, hanem esetleg a munkáltató egyéb érdekei szerinti feladatokat lát el.

2.2 A képzés ingyenességére vonatkozó rendelkezések

Magyarországon **az első, állam által elismert szakképesítés** megszerzését az állam az iskolai rendszerű **szakképzés keretein belül ingyenesen** biztosítja. Az első szakképesítés megszerzésének elsődleges helye az iskolai rendszerű szakképzés.

Az ingyenesség másik oldala, hogy azoktól a tanulóktól, akiknek a képzésben való részvétele térítésmentes,

- a gyakorlati képzést szervező semmiféle díjazást, térítést, hozzájárulást nem kérhet,
- a tanuló, vagy rá tekintettel a szülő ilyen típusú hozzájárulást nem is adhat a gyakorlati képzést szervezőjének.

Az illetékes szakképző iskola a tilalom megszegéséről a tudomására jutástól számított 15 napon belül köteles tájékoztatni a területi kamarát.

A területi kamarának ellenőrzési és szankcionálási jogköre van, a tilalmat megszegő gazdálkodó szervezetet végső soron a gyakorlati képzésben való részvételtől is eltilthatja, emellett a jogszabálysértőt nyilvánosságra is hozza a honlapján. A költségtérítés összegét öt munkanapon belül vissza is kell fizetni a tanulónak vagy a tanuló szülőjének.

2.3 Tanulókra vonatkozó munkavédelmi szabályok

A tanulót a gyakorlati képzést szervezőnek **a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban** kell részesíteni. A tanulók számára, mivel még nem rendelkeznek munkatapasztalatokkal, valószínűleg a munkavédelmi oktatás az első alkalom, amikor a komoly veszélyeket is magában rejtő munkafolyamat kockázataira történő figyelemfelhívással testközelben találkoznak.

A gazdálkodó szervezet munkabiztonsági és tűzvédelmi oktatás keretében köteles gondoskodni arról, hogy a tanulók, a gyakorlati képzés megkezdése előtt elsajátítsák a biztonságos munkavégzés alapvető ismereteit. A gazdálkodó szervezet munkabiztonsági és tűzvédelmi oktatási kötelezettsége a gyakorlati képzés teljes ideje alatt fenn áll. Ezek a helyi szokásoknak megfelelő gyakorisággal ismétlődő általános oktatások, valamint **a szakmai gyakorlati oktatásba beépített, az adott gépre, eszközre, munkaműveletre vonatkozó** munka- és tűzvédelmi szabályok megtanítása. A gyakorlati képzés során kiemelt figyelmet kell fordítani a munkavédelmi szabályok betartására. A tanulók – életkori sajátosságaikra tekintettel – bizonyos eszközöket és gépeket (pl. faipari szalagfűrész, villamos köszörűgép stb.) felügyelet nélkül egyáltalán nem használhatnak. A tanulókat a munkavállalókkal azonos módon el kell látni – a tevékenység jellegének megfelelően előírt – **egyéni védőeszközzel, és szükség szerint védőítallal** is.

Az **egészséges és biztonságos munkakörülmények** biztosításának követelményeit a munkavédelmi törvény írja elő, amelyek a gyakorlati képzésben részt vevő tanulóra is érvényesek. A feltételek között olyan elemi szabályok is találhatók, mint például a megfelelő mennyiségű és minőségű ivóvíz, öltöző-, tisztálkodási, étkezési, és szükség szerint pihenőhelyiség biztosítása. Ide tartozik a munkavégzés során felmerülő balesetveszély elhárítása ugyanúgy, mint a megfelelő mesterséges és természetes világítás biztosítása is.

A **változó munkahelyen folyó munkavégzés** esetében a tanuló munkavédelmi oktatását minden új helyszínen el kell elvégezni. Minden alkalommal meg kell ismételni a munkavédelmi oktatást, ha a gazdálkodó szervezet olyan új technológiát vezet be, illetőleg új gépet helyez üzembe, amellyel a tanuló a gyakorlati képzés során kapcsolatba kerül.

A képzési idő alatt a gyakorlati képzés szervezőjének gondoskodnia kell a tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról.

2.4 A gyakorlati képzés ideje

Fiataikorú tanuló esetében a gyakorlati képzési idő a napi hét órát, **nagykorú tanuló** esetében pedig a napi nyolc órát nem haladhatja meg.

A napi gyakorlati képzési időt arányosan csökkenteni kell, ha a gyakorlati képzés rendszeresen olyan területen (munkahelyen) történik, ahol a gyakorlati képzést folytató szervezettel munkaviszonyban álló munkavállalókat is rövidebb munkaidőben foglalkoztatják.

Fiataikorú tanuló napi képzését **hat óra és huszonkét óra között, folyamatosan** kell megszervezni. A tanuló részére a gyakorlati képzés befejezése és a következő napi gyakorlati képzés megkezdése között **legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt** kell biztosítani.

A tanuló a napi képzési időt meghaladó gyakorlati képzésre nem vehető igénybe.

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél **a tanuló gyakorlati képzésére nem kerülhet sor**

- az elméleti képzési napokon,
- a szakképző iskola által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló részvétele kötelező,
- a tanuló tanulmányok alatti vizsgája napjain és a tanulmányokat befejező komplex szakmai vizsgája napjain, továbbá

- minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól.

A gyakorlati képzést folytató szervezet a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót gyakorlati képzésre csak a **rendeltetése folytán e napon is működő** gyakorlati képzési helyen és **a szakképző iskola hozzájárulásával** veheti igénybe vagy abban az esetben, ha a tanuló mulasztását pótolja. Az igénybe vett idő helyett – a mulasztás pótlásának esetét kivéve, lehetőleg a következő gyakorlati képzési napon – ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani. Ebben az esetben iskolának kell biztosítani azt a kontrollt, amely alapján megítélhető, hogy a kivételes napon történő gyakorlati képzés inkább előnyökkel jár a tanuló felkészülése szempontjából, vagy inkább elkerülendő. Lehetővé tétele esetében pótolni szükséges a kiesett pihenőidőt, a lehető legkorábbi lehetséges alkalommal.

A tanuló éjszakai munkára, rendkívüli munkavégzésére (túlmunka), valamint készenlét ellátásra nem vehető igénybe. Ha a napi gyakorlati képzési idő a négy és fél órát meghaladja, a tanuló részére legalább harminc perc, megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a képzési időn belül.

2.5 Kártérítési felelősség

A kártérítési felelősség szabályai a **tanuló által** a kötelezettségeinek vétkes megsértésével **okozott károk megtérítését, valamint a tanulónak okozott kár megtérítését** határozzák meg. A tanuló által okozott kár megtérítésének, vétkesség, azaz szándékosság esetén nincs korlátja, a teljes kárt köteles megtéríteni a gyakorlati képzés szervezőjének.

Ha a tanulót a gyakorlati képzésben való részvétel során kár éri, a gyakorlati képzést folytató szervezet köteles azt megtéríteni.

A tanuló a gyakorlati képzést folytató szervezetnek gondatlanságból okozott **kár értékének ötven százalékát** köteles megtéríteni azzal, hogy a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a tanuló pénzbeli juttatásának egyhavi összegét.

A gazdálkodó szervezet önhatalmúlag nem jogosult a tanuló pénzbeli juttatásából levonni az egyébként jogosan járó kártérítés összegét. A kártérítési igényt minden esetben bíróság előtt kell érvényesíteni.

2.6 Felelősségbiztosítás

A szakképzésben részt vevő tanuló részére, a **gyakorlati képzés szervezője köteles felelősségbiztosítást kötni**. Képzés szervezőjének tanuló szerződés esetében a gazdálkodó szervezet minősül, így a felelősség biztosításkötési kötelezettség őt terheli.

A tanulói felelősségbiztosítás célja kettős. Egyrészt a tanuló által harmadik személynek okozott kár megtérítése – ez tekinthető a klasszikus értelemben vett felelősségbiztosításnak –, másrészt a tanulókat a gyakorlati képzés során ért károk (pl. személyi sérülés) fedezetének biztosítása.

E kettőség feloldása akkor lehetséges, ha a gazdálkodó szervezet olyan biztosítónál köti meg a felelősségbiztosítást, amelynek ajánlata magában foglalja a tanulót ért kárt ugyanúgy, mint az általa harmadik személynek okozott kárt.

A tanuló javára megkötött **felelősségbiztosítás** a tanulónak okozott kár megtérülését biztosítja, míg a **balesetbiztosítás** a tanuló balesete esetén nyújt térítést a tanulónak.

A tanuló felelősségbiztosítása névre szóló, azt a gazdálkodó szervezet általános felelősségbiztosításával nem lehet együtt kezelni.

A tanuló szerződéssel kapcsolatos jogviták elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik.

2.7 A tanulókat megillető (kötelező, egyéb) juttatások, kedvezmények

2.7.1 A tanulói pénzbeli juttatás

A gyakorlati képzést szervező szervezet **pénzbeli juttatást köteles fizetni** a tanuló részére:

- tanuló szerződés alapján, továbbá
- együttműködési megállapodás alapján nappali rendszerű oktatásban és nappali munkarend szerinti felnőttoktatásban az összefüggő szakmai gyakorlat idejére.

A tanuló pénzbeli juttatásának mértéke, melyet havonta kell fizetni, a mindenkori minimálbér 15%-ának és egy meghatározott szorzószámnak a szorzata. A szorzó a szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott elméleti és gyakorlati képzési idő aránya alapján kerül megállapításra. Ez alapján összesen hét kategóriába sorolhatók a szakképesítések a 20–80-as aránytól a 80–20-as gyakorlat–elmélet arányáig terjedően.

Pénzbeli juttatás tanuló szerződéses jogviszony esetén							
Gyakorlati képzési idő aránya	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %

Pénzbeli juttatás havi mértéke a hónap első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér %-ában	10,5 %	12 %	13,5 %	15 %	16,5 %	18 %	19,5 %
--	--------	------	--------	------	--------	------	--------

A pénzbeli juttatást **félévente kell emelni az előző félévi juttatáshoz képest** a tanulószerveződésben meghatározott szempontok alapján, amely során a tanuló tanulmányi eredményét, a gyakorlati képzés során nyújtott teljesítményét és szorgalmát is figyelembe kell venni.

A törvényi szabályozás szerint, ha a tanuló **elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre köteles**, pénzbeli juttatásának havi mértéke a megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele.

A megismételt évfolyam második félévében a kötelezettségeinek eredményesen eleget tett tanuló részére fizetendő juttatást a tanulószerveződésben meghatározott szempontok figyelembevételével kell megállapítani. A további félévekben – az újabb tanévismétlés esetét kivéve – a pénzbeli juttatás mértékének megállapításakor a viszonyítási alap az Szt.-ben minimálisan előírt összeg, amelyet a tanulószerveződésben meghatározott szempontok alapján kell emelni, a tanuló tanulmányi előmenetelének, a gyakorlati képzés során nyújtott teljesítményének és szorgalmának figyelembevételével.

A rendelkezések arra az esetre is megoldást kínálnak, ha a tanuló **a befejező szakképzési évfolyamon megbukik**. Ez esetben a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól ebben az esetben a tanuló juttatásra már nem jogosult. Ha a tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre köteles, a következő tanév első tanítási napjától a pénzbeli juttatásának havi mértéke a megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele. A tanulói juttatással kapcsolatban a tanulószerveződés kötelező tartalmi elemeinél felsoroltak mellett a pénzbeli juttatás kifizetésével, a pénzbeli juttatásból történő terhek levonására vonatkozó tájékoztatást és a juttatással kapcsolatos valamennyi lényeges körülményt rögzíteni kell a tanulószerveződésben.

A tanulószerveződéses tanuló pénzbeli juttatását a tanuló részére **csak banki átutalással vagy a fizetési számlára történő befizetéssel** lehet teljesíteni. Amennyiben a tanuló nem rendelkezik saját fizetési számlával, a banki átutalás, befizetés teljesíthető a tanulói pénzbeli juttatásnak a tanuló szülőjének, gyámjának a bankszámlájára történő átutalással, befizetéssel is.

A tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulósz szerződés alapján **a tanulósz szerződés hatálybalépésének napjától, teljes hónapra** illeti meg. A tanulói pénzbeli juttatás összegét a tanuló igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell. Ha a tanulósz szerződés a tanév megkezdése után, hónap közben jön létre vagy szűnik meg, a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás időarányos része illeti meg.

A tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulósz szerződés alapján a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, **július és augusztus hónapra is** megilleti. A befejező szakképzési évfolyamon a tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulmányok befejezését követő első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig illeti meg.

A tanuló részére a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján megillető **betegszabadság időtartamára** tanulói pénzbeli juttatásának hetven százaléka illeti meg.

A tanulói pénzbeli juttatást utólag, a munka törvénykönyvéről szóló törvény szabályai figyelembevételével kell kifizetni a tanuló részére.

A tanuló pénzbeli juttatását terhelő járulékok a 2015. évben:

Tanulót terhelő járulékok:	Munkáltatót terhelő járulékok:
Egészségbiztosítási járulék (4% + 3%)	Szociális hozzájárulási adó (27%)
Nyugdíjjárulék (10%)	

A járulékalapot képező jövedelem a tanulósz szerződés alapján ténylegesen kifizetett díj.

2.7.2 A tanulót megillető szünet és felkészülési idő:

Pihenőidő

Az iskolai rendszerű szakképzésben a gyakorlati képzés a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll. Ez alapján a gyakorlati képzés – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével – csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg.

Alapesetben az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt gyakorlati képzés nem szervezhető.

A gyakorlati képzést folytató szervezet a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót gyakorlati képzésre csak a rendeltetése folytán e napon is működő gyakorlati képzési helyen és a szakképző iskola

hozzájárulásával veheti igénybe. Az igénybe vett idő helyett – lehetőleg a következő gyakorlati képzési napon – ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani.

A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót tanévenként azokban a tanévekben, amelyekben a **tizenkilencedik életévét még nem tölti be, legalább harmincöt nap**, ezt követően legalább harminc nap pihenőnap illeti meg.

Az őszi, téli, és tavaszi szünetek valamennyi tanulót megilleti, ezért a pihenőnapok számából nem kell levonni.

A pihenőnap és az egyéni felkészülési idő **munkanapokban számítandó** és a tanév (szeptember 1-jétől augusztus 31-ig terjedő időszak) alapul vételével történik. Kiadásánál a heti rendes pihenőnapokat és a munkaszüneti napokat figyelmen kívül kell hagyni.

Egyéni felkészülési idő

A befejező szakképzési évfolyamokon az utolsó tanítási nap és a szakmai vizsga között nem kötelező a tanulónak gyakorlati képzésen részt venni, hiszen az utolsó tanítási nappal a tanuló „teljesítette” az adott évfolyam követelményeit. Ha ezt követően is kötelezően folya a gyakorlati képzés, annak teljesítése, mulasztása már nem lenne beszámítható az adott tanévbe. Azonban ezen idő alatt is lehetősége van a tanulónak arra, hogy a szakmai vizsga előtt a **vizsgára való felkészülés céljából gyakorlati képzésen** vegyen részt. Ebben az esetben a gyakorlati képzés feltételeiről egyénileg kell a gyakorlati képzést folytató szervezettel megállapodni.

Ha az utolsó tanítási nap és a szakmai vizsga között gyakorlati képzésre sor kerül az előbbieknél megfelelően, a tanulót ebben az esetben is, **egy alkalommal legalább tíz nap** egyéni felkészülési idő illeti meg, hogy az a korábbi szabályokban is szerepel. A felkészülési idő kiadásánál egyértelműen megfogalmazásra került, hogy azt **közvetlenül a szakmai vizsga előtt** kell kiadni, mégpedig a külön megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés idejének terhére. A felkészülési időt nem lehet több alkalommal, részletekben kiadni, azt **összefüggően kell biztosítani**, hogy a tanuló a szakmai vizsgára megfelelő időtartamban felkészülhessen. A tíz nap felkészülési idő a pihenőidőbe nem számít bele

A tanulókat megillető egyéb juttatások

A tanulókat megillető egyéb juttatások körében meghatározásra kerültek azok a természetbeni előnyök, amelyek a tanuló gyakorlati foglalkoztatását eleve lehetővé teszik, vagy azt megkönnyítik. Ezek a juttatások munkarendtől, képzési típustól és szerződésfajtától függetlenül **minden iskolarendszerű képzésben részt vevő tanulónak járnak.**

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben kedvezményes étkeztetés, útiköltség-térítés, munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz és kötelező juttatások illetik meg.

A tanuló részére a gyakorlati képzési napokon egyszeri **kedvezményes étkezést** vagy étkezési költségeihez természetbeni hozzájárulást kell biztosítani. Mértéke jogszabályban nem rendezett. Ajánlott 250-300 Ft/nap összegű juttatás adása.

Az étkezésről meleg – kivételesen indokolt esetben hideg – élelem biztosításával a gyakorlati képzést szervező a helyileg szokásos módon köteles gondoskodni.

A tanulót a gyakorlati képzés ideje alatt ugyanolyan **tisztálkodási eszköz** (szappan, kéztisztító krém), továbbá ugyanolyan **munkaruha, egyéni védőeszköz, védőital** illeti meg, mint a vele azonos munkahelyen, illetőleg munkafeltételek között foglalkoztatott munkavállalót. A munkaruha kihordási ideje két év. A gyakorlati képzést szervező azonban a gyakorlati képzésben eltöltött napok arányát, a tanuló életkori sajátosságait, továbbá a munkával járó szennyeződés mértékét figyelembe véve a tanulószerveződésben, ennél rövidebb kihordási időt is meghatározhat. A kihordási idő letelte után a munkaruha a tanuló tulajdonába kerül. Ha a tanulói jogviszony a kihordási idő letelte előtt szűnik meg, a tanuló a jó állapotban lévő munkaruhát visszaadhatja, vagy ha megtartja, köteles a munkaruha értékének arányos részét megtéríteni. A gyakorlati képzést szervező ettől eltekinthet, ha a tanulói jogviszony a szakmai tanulmányok befejezése miatt szűnik meg, és a tanuló a munkaruhát legalább egy évig használta.

Azon tanulók esetében, akiknek a gyakorlati képzése kórházban, egészségügyi intézmény keretében zajlik, és a tanulók biológiai veszélynek vannak kitéve, a gyakorlati oktatást szervező intézménynek egyéni védőfelszerelést (védőruhát) kell biztosítania a tanulók számára. Az egyéni védőfelszerelésre nem vonatkoznak a munkaruhára meghatározott szabályok. Az egészségügyi, munkavédelmi rendelkezések alapján az egyéni védőfelszerelést a tanuló még tisztítás céljából sem viheti haza és a kihordási idő leteltével sem kerülhet a tulajdonába.

Útiköltség-térítés jár a tanulónak a lakóhelyéről a tanulmányok alatti vizsgára, a szakmai vizsgára, illetőleg a beszámolóra és vissza történő utazásához, ha azok megszervezésére nem a szakképző iskola székhelyén, vagy nem a tanuló állandó gyakorlati képzési helyén kerül sor. Az útiköltség-térítést – eltérő megállapodás hiányában – a gyakorlati képzést szervező fizeti. A gazdálkodó szervezet megtérítheti a tanulónak a lakóhelyéről a gazdálkodó szervezet gyakorlati képzési helyére és onnan vissza történő utazás költségeit is, ha az a helyi tömegközlekedési eszközökkel nem érhető el. Amennyiben a gyakorlati képzése nem az állandó gyakorlati képzési helyen, hanem azon kívül valósul meg, a tanulót utazási költségtérítés vagy a gyakorlati képzést szervező által használatos eszközökön történő térítésmentes utaztatás illeti meg.

2.8 A tanulóra vonatkozó munkajogi szabályok

A tanulót a tanulószerveződés alapján a betegsége idejére a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján **tíz nap betegszabadság** illeti meg. A tanuló a betegszabadságot meghaladó betegsége idejére a társadalombiztosítási jogszabályok szerint táppénzre jogosult.

A témáról további, részletesebb információ a 7.6.1 pontban olvasható.

3 GYAKORLATI KÉPZÉS TANULÓSZERZŐDÉSSEL

3.1 Tanulószerződés

Szakképzési évfolyamon a tanuló gyakorlati képzése szervezetenél a tanuló és a szervezet között gyakorlati képzés céljából megkötött írásbeli tanulószerződés alapján folyik. A tanulószerződést a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő, illetőleg a gyám és a tanuló gyakorlati képzését vállaló szervezet köti egymással, amelyet a területi kamara tart nyilván.

Tanulószerződés **csak a képzés szakmai vizsgáig tartó, hátralévő teljes időtartamára** köthető.

3.2 A tanulószerződés-kötésére jogosultak köre és a megkötésére vonatkozó rendelkezések

3.2.1 A tanulószerződés-kötésére jogosult tanuló

A tanulószerződés megkötésének szabályozása során meghatározásra került, hogy a tanulók mikor és milyen feltételek esetén köthetnek tanulószerződést.

Tanulószerződés a tanulóval az adott képzés első szakképzési évfolyamának kezdetétől kezdődő hatállyal, az első, állam által elismert szakképesítésre történő felkészítés céljából folyó, költségvetési támogatásban részesíthető képzésre köthető. Kivételt képeznek:

1. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, akik számára az iskolai rendszerű szakképzésben a képzés **minden esetben** ingyenes, és tanulószerződés is köthető.
2. A sajátos nevelési igényű tanulók – az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók kivételével –, akik számára az iskolai rendszerű szakképzésben a képzés **minden esetben** ingyenes, és tanulószerződés is köthető.
3. A sajátos nevelési igényű tanulók közé tartozó enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók, akik számára az iskolai rendszerű szakképzésben **a második szakképesítés megszerzéséig ingyenes** a képzés, és a második szakképesítésig tanulószerződés is köthető.

A törvény rendelkezései szerint csak tanulói jogviszonyban álló tanuló köthet tanulószerződést, aki olyan köznevelési intézményben tanul, amelynek székhelye Magyarországon található. Más

országok intézményeiben tanuló, de Magyarországon gyakorlati képzésen részt vevők a magyar jogszabályok szerinti tanulószerveződést nem köthetnek.

További feltétel, hogy a tanulónak **nappali rendszerű iskolai oktatásban** kell részt vennie ahhoz, hogy tanulószerveződést köthessen. Esti, levelező és egyéb sajátos munkarend szerint iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanuló nem köthet tanulószerveződést, ezek a képzési formák jellegükből adódóan nem alkalmasak a tanulószerveződéssel megvalósítható gyakorlati képzés tanulószerveződés szerinti szabályozására.

Csak tanulói jogviszonyban álló tanuló köthet tanulószerveződést, ezért egyértelmű, hogy az iskolarendszeren kívüli szakképzésben, pl. felnőttképzésben részt vevő felnőttel tanulószerveződés nem köthető.

További feltétel a szakiskolások esetében, hogy a tanuló szintvizsgát tegyen, e nélkül csak ún. kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben (KTM) köthető tanulószerveződés. Ez alól még kivételt képeznek a régi képzési rendben induló és ebben is végző tanulók. Ezeknél a tanulóknál a szintvizsga hiánya semmilyen kötöttséget nem jelent, tanulószerveződéses jogviszony keretében bármilyen gyakorlati képzőhelyen folytathatják képzésüket.

Elsődleges feltétele a tanulószerveződés megkötésének a szakképesítésre előírt egészségügyi feltételek, pályaalakmassági követelményeknek való megfelelés, amelyet a szakképesítésre kiadott szakmai és vizsgakövetelmény ír(hat) elő.

A tanulószerveződéssel kapcsolatos mindennemű megállapodás, akár annak **megkötése, módosítása vagy felbontása írásban** történik. A tanulói juttatás vagy bármilyen a tanulószerveződésben egyébként rögzítendő, vagy rögzített feltétel megváltoztatása csak írásban érvényes.

A tanuló **egyszerre csak egy tanulószerveződést** köthet. Abban az esetben, ha egy tanuló korábban tanulószerveződést kötött, de az felmondásra került, új tanulószerveződést csak akkor köthet, ha ténylegesen megszűnt a korábbi tanulószerveződéses jogviszonya.

3.2.2 A tanulószerveződés kötésére jogosult szervezet

A tanulószerveződés a tanuló és a tanulószerveződés kötésére jogosult szervezet között jön létre. Tanulószerveződést **gazdálkodó szervezet, cég, vállalkozás, üzem** stb. köthet (ahogyan eddig is), továbbá **egyéb olyan szerv, szervezet, amely bizonyos ágazatokban** képez tanulókat

(egészségügyi, művészeti, közművelődési, oktatási és szociális), illetve ezen belül meghatározott szervezeti formában működik (kötségvetési szerv, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy). A korábbi szabályozás szerint tanulósz szerződés kötésére nem volt lehetőségük, mivel nem minősültek szakképzési hozzájárulásra kötelezetteknek. Ők továbbra sem alanyai szakképzési hozzájárulásra kötelezetteknek, csupán velük azonos módon számolhatnak el, igényelhetik a tanulósz szerződéssel történő foglalkoztatás költségeit a képzési alapprész forrásaiból.

További feltétele a tanulósz szerződés megkötésének, hogy az említett szervezetek mindegyike szerepeljen **a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásában**, amelyet a gazdasági kamara vezet. A nyilvántartásba való felvételnek meg kell előznie a tanulósz szerződés megkötését, leghamarabb egy időben kerülhet sor a nyilvántartásba vételi kérelem kiadására és a tanulósz szerződés megkötésére.

A tanulósz szerződés kötését tervező szervezet a törvény valamennyi vonatkozó előírásának, ezen kívül a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről szóló jogszabályban előírtaknak kell, hogy megfeleljen. A nyilvántartásba vételre csak akkor kerülhet sor, ha a szervezet vállalja, hogy alkalmazza az adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet a gyakorlati képzés megvalósítása során.

3.2.3 A tanulósz szerződés megkötése

A tanulósz szerződés megkötésében a gazdasági kamaráé a legfontosabb szerep, hiszen az általa vezetett nyilvántartásban szereplő szervezetek fognak szerződni a tanulókkal. A szabályozás fő elve, hogy elsősorban a gazdasági kamara gondoskadjon a tanulósz szerződés létrehozásáról, mindenképpen ő adjon segítséget ahhoz, hogy a tanuló találjon megfelelő gyakorlati képzőhelyet magának. A kamarai garanciavállalás szabálya alapján csak akkor kerülhet sor arra, hogy a tanuló iskolai tanműhelyben legyen gyakorlaton, ha egyáltalán nincs tanulósz szerződés-kötésére megfelelő szervezet.

A tanulósz szerződéssel kapcsolatos bármilyen változást (annak megkötését, módosítását, megszűnését, adataiban bekövetkezett változtatást) meghatározott időn belül át kell vezetni a nyilvántartásban.

A gyakorlati képzést végző szervezet a tanulószerveződést, a módosított tanulószerveződés valamennyi példányát a tanulószerveződés **megkötését, módosítását követő öt munkanapon belül ellenjegyzés céljából megküldi** a nyilvántartást vezető szervnek,

A nyilvántartást vezető szerv a tanulószerveződést **a megküldéstől számított tíz napon belül ellenjegyzi**, ha a tanulószerveződés megfelel az Szt. előírásainak. Az aláírt és ellenjegyzett tanulószerveződés egy példányát a nyilvántartást vezető szerv az ellenjegyzéstől számított öt napon belül megküldi a szakképző iskolának.

A tanulószerveződés, a tanulószerveződés módosítása **az ellenjegyzéssel válik érvényessé**, és a tanulószerveződésben, a tanulószerveződés módosításában megjelölt naptól hatályos.

3.3 Tanulói mulasztások szabályozása

A gyakorlatorientált szakképzés alapelve, hogy a szakmai gyakorlati képzés a teljes képzés hangsúlyos részét képezi, amelynek teljesítése a tanuló számára kötelező. A szabályozás meghatározza azt az óraszámot – igazolt és igazolatlan hiányzás mértékét együtt és külön-külön –, amelynél a képzés nem minősül teljesítettnek. A hiányzás megengedett mértékének túllépése a tanulóra nézve következménnyel jár, ezért pontos, egységes rögzítése elengedhetetlen.

A tanuló **részvételét és mulasztását** a gyakorlati képzést folytató szervezet nyilvántartja, és azt a tanuló **foglalkozási naplójába** bejegyzi. A mulasztást igazolni kell a tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola házirendjében meghatározottak szerint. A mulasztás nyilvántartására és a mulasztás igazolására vonatkozó szabályokat a gyakorlati képzést folytató szervezet is alkalmazza.

A törvény rendelkezései szerint különválnak

- a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről, illetve
- a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő gyakorlati képzésről való

mulasztások szabályozása.

Ha a tanulónak **a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről** való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzés tanulószerveződéses jogviszony keretében

valósul meg, az évfolyam megismétléséhez a gyakorlati képzést folytató szervezet hozzájárulása is szükséges.

Abban az esetben, ha mulasztás a szorgalmi időszakban meghatározott mértéket eléri, de a tanulónak igazolatlan mulasztása nincs, emellett szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja és az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól.

Ha a tanuló **szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésről** való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette (magasabb évfolyamra nem léphet). Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása az összefüggő szakmai gyakorlatról meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de

- igazolatlan mulasztása nincs, vagy
- az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) öt százalékát és az igazolatlan mulasztását pótolta,

és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamra léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője ezt igazolja.

A gyakorlati képzést folytató **szervezet köteles értesíteni a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskolát** a tanuló gyakorlati képzésről való első alkalommal történt igazolatlan mulasztásakor. Ha a tanuló gyakorlati képzésen való igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, a harminc órát, az ötven órát, a gyakorlati képzést folytató szervezet a mulasztásról minden esetben újabb értesítést küld a szakképző iskolának.

3.4 Másodszakmás tanulók gyakorlati képzése

Tanulószerződés a tanulóval az adott képzés első szakképzési évfolyamának kezdetétől kezdődő hatállyal, az első, állam által elismert szakképesítésre történő felkészítés céljából folyó, költségvetési támogatásban részesíthető képzésre köthető.

A tanulószerveződés megkötése nem lehetséges azon tanulók esetében, akik már szereztek az iskolai rendszerű szakképzésben állam által elismert, azaz az Országos Képzési Jegyzékben található szakképesítést, tehát másodszakmások.

A törvényi szabályozás azonban **az alábbi kedvezményeket biztosítja a szakmai képzés ingyenességét** érintően:

- Második és a további szakképesítések szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azokat az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítéseket, amelyet **iskolarendszeren kívüli** szakképzésben (felnőttképzés) szereztek.
- Nem számít második szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben szerezhető szakképesítés **(ráépülés)**.
- A **halmozottan hátrányos helyzetű és az SNI** (kivétel az enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő) tanulók minden esetben ingyen vesznek részt a szakképzésben, gyakorlati képzésük tanulószerveződés keretében folyhat. Ugyanez vonatkozik a készségfejlesztő szakiskola szakképzési évfolyamán tanuló közép súlyos értelmi fogyatékos tanulóakra is, akik a fogalom-meghatározás szerint az SNI kategória részét képezik.
- A speciális szakiskolában tanuló **enyhe értelmi fogyatékos és az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló** (ugyancsak SNI kategória) a második szakképesítés megszerzéséig jogosult részt venni ingyenesen a szakképzésben, tanulószerveződés a második szakképesítés tanulásakor is köthető.

A kivételektől eltekintve a második szakképesítés esetében az elméleti képzés nem ingyenes, a képzés keretében biztosított gyakorlati képzés sem az. Ez azt jelenti, hogy

- a tanulónak azért fizetnie kell (ha az iskolában folyik a képzés, akkor az iskolának, ha gazdálkodó szervezetnél, akkor a gazdálkodó szervezetnek),
- a gazdálkodó nem számolhatja el és nem igényelheti vissza a kapcsolódó költségeket, mivel az állami támogatásnak minősül,
- mivel nincs a tanuló részére pénzbeli juttatás fizetve, nincsenek járulékok, így nincs TB-jogviszony és szolgálati időbe történő beszámítás sem.

A tanuló térítés ellenében iskolai tanműhelyben vagy gazdálkodó szervezetnél is letöltheti a szakmai gyakorlatot. Gazdálkodó szervezetnél egy tanulószersződés szerű polgári jogi szerződés keretében, melynek lényege és tartalma hasonló a tanulószersződéshez azzal az eltéréssel, hogy rendelkezik az erre a jogviszonyra vonatkozó egyedi feltételekről is, pl. hogy a tanuló a képzésért mennyit és milyen ütemben fizet. Az ilyen típusú szerződéseket a kamarának ellenjegyzésre és nyilvántartásba vétel céljából benyújtani nem kell.

3.5 A tanulószersződés megszűnésének esetei

3.5.1 A tanulószersződés megszűnésének objektív esetei

A tanulószersződés megszűnik

- ha a tanuló sikeres komplex szakmai vizsgát tett, a szakmai bizonyítvány kiállításának napján,
- a szakképző iskolából való kizárással, vagy a tanulói jogviszonynak a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait harminc napon belül más szakképző iskolában nem folytatja,
- a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,
- a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltiltó határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,
- a tanuló halála napján.

3.5.2 A tanulószersződés megszűnésének a szerződő felek akaratától függő esetei

- közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,
- felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján.

Ha a gazdálkodó szervezet jogutód nélkül megszűnik vagy a gyakorlati képzésben való részvételtől eltiltották a nyilvántartást vezető szerv a szakképző iskolával együttműködve köteles elősegíteni a tanuló további gyakorlati képzését és a tanulószersződés megkötését.

Ha a tanuló **sikeres komplex szakmai vizsgát** tett vagy a tanulói jogviszony az Szt.-ben, illetve a köznevelési törvényben szabályozott eseteiben szűnik meg, **a szakképző iskola haladéktalanul értesíti** a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról a tanuló gyakorlati képzését szervező szervezetet és a nyilvántartást vezető szervet.

3.5.3 A tanulószerveződés felmondással való megszüntetése

- Felmondással
 - Bármelyik fél felmondással akkor mondhatja fel a tanulószerveződést, ha más gyakorlati képzést szervezőnél a tanuló tanulószerveződéssel történő foglalkoztatása biztosított.
- Azonnali hatályú felmondással
 - A tanuló a tanulószerveződést a nyilvántartást vezető szervvel történt egyeztetést követően, jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével azonnali hatályú felmondással felmondhatja. Az egyeztetésnek ki kell terjednie a gyakorlati képzést szervező szervezettel kapcsolatban a tanuló által megjelölt jogszabálysértés körülményeinek tisztázására.

A felmondást **írásban kell közölni**. A tanulószerveződés felmondását közölni kell a szakképző iskolával és a nyilvántartást vezető szervvel.

A tanulószerveződést azonnali hatályú felmondással bármelyik fél megszüntetheti, ha a másik fél

- a tanulószerveződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
- egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a tanulószerveződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetetlenné válik, vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása a tanuló részére.

- A gyakorlati képzést szervező szervezet azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a tanulószerveződést, ha a szakképző iskola a tanulót elégtelen tanulmányi eredmény miatt a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére.

A gyakorlati képzést szervező szervezet **a tanulószerveződést nem mondhatja fel**

- a tanuló betegségének időtartama alatt, legfeljebb azonban a betegszabadság lejártát követő egy évig,
- üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén a táppénzre való jogosultság teljes ideje alatt,
- a terhesség ideje alatt, továbbá a szülést követő hatodik hónap végéig.

A gyakorlati képzést szervező szervezet az azonnali hatályú felmondást **indokolni köteles**. Az indokolásból **a felmondás okának világosan** ki kell tűnnie. Vita esetén az azonnali hatályú felmondás indokának valódiságát és okszerűségét a gyakorlati képzést szervező szervezetnek kell bizonyítania.

A felek az azonnali hatályú felmondással szemben a felmondás közlésétől számított tizenöt napon belül bírósághoz fordulhatnak.

A gyakorlati képzést szervező szervezetnek a tanulószerveződés megszűnéséről értesíteni kell a nyilvántartást vezető szervet és a szakképző iskolát a tanulószerveződés megszűnéséről.

A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megszűnésekor a tanuló részére **igazolást köteles kiállítani** a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.

Kiskorú tanuló esetén a tanulószerveződés megkötéséhez, a tanuló részéről történő felmondásához és módosításához a szülő (gyám) írásbeli hozzájárulását is szükséges.

Amennyiben a tanulószerveződés a gazdálkodó szervezet jogutód nélküli megszűnése vagy a gazdálkodó szervezet gyakorlati képzéstől való eltiltása miatt szűnik meg, a tanuló további gyakorlati képzését és a tanulószerveződés megkötését a gazdasági kamara a szakképző iskolával együttesen köteles elősegíteni.

3.6 Tanulószerveződés szüneteltetése

Előfordulhatnak olyan esetek, amikor **a tanulói jogviszony szüneteltetését** kérheti a tanuló (pl. külföldi tanulmányok, családi okok). Ebben az esetben **a tanulószerveződés is szünetel**, hiszen passzív módon él a tanulószerveződéses jogviszony alapjául szolgáló tanulói jogviszony is. Ezen

időszak alatt a tanulószerveződés alapján gyakorlati képzés nem folytatható, a tanulószerveződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg, és nem terhelik a feleket.

A tanuló a gyakorlati képzőhelyen történő megjelenésre nem kötelezhető, de a tanulót sem illetik meg a tanulószerveződésből eredő jogosultságok. A szünetelés ideje **a tanuló szolgálati idejébe sem számít bele, nem történik részére kifizetés, járuléklevonásra sem kerül sor.**

Azon tanulók esetében, akiknek a fent említettek szerint szünetel a tanulószerveződése, nem teljesíthető a hozzájárulásra kötelezett szakképzési hozzájárulás kötelezettsége gyakorlati képzéssel, ezért ezen tanulók tekintetében a tanulószerveződés szüneteltetésének időtartama alatt **nem tarthat igényt a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő normatív csökkentő tételre,** illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy részének visszaigénylésére.

A tanuló tanulói jogviszony szüneteltetésének kezdetéről és végéről a szakképző iskola értesíti mind a gyakorlati képzést folytatót, mind a nyilvántartást vezető szervet, azaz a területi kamarát.

A szüneteltetés ideje alatt a szakképző iskola tanulója tanulmányait ténylegesen nem folytatja, a biztosítási viszony sem áll fenn.

4 GYAKORLATI KÉPZÉS „EGYÉB SZERVEZETEK” KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

4.1 A gyakorlati képzésben történő közreműködés lehetőségei

Az Szt. lehetőséget biztosít arra, hogy az ún. egyéb szervezetek is köthessenek tanulósz szerződést. A jogszabály meghatározza, **mely ágazatokban** lehetséges ez:

A tanulósz szerződés-kötésre jogosult *egyéb szerv, szervezet*: a köznevelési intézmények kivételével az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Szociális, a Pedagógia, a Képző- és iparművészet, a Hang-, film és színháztechnika ágazatba tartozó, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező, és a költségvetési szervként működő intézmény.

A törvény az együttműködési megállapodás megkötésének a feltételeit is szabályozza, mely szerint **a tanuló gyakorlati képzése költségvetési szervnél is** megvalósulhat.

Tehát a költségvetési szervek esetében lehetőség van arra, hogy a gyakorlati képzés tanulósz szerződés vagy együttműködési megállapodás keretében kerüljön lebonyolításra.

A törvényi rendelkezések értelmében **a költségvetési szerv** olyan jogi személy, amelyet jogszabályban, vagy alapító okiratban meghatározott közfeladatot lát el. A költségvetési szervek és az önkormányzatok szerepelnek a Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartásában. Fontos megjegyezni, hogy az önkormányzat csak egy olyan jogi személy, amely törzskönyvi alany, de ő maga nem költségvetési szerv.

A fenntartó önkormányzatok tehát nem lehetnek a tanulósz szerződés vagy együttműködési megállapodás szerződő felei, csak az általuk fenntartott intézmények köthetnek szerződést. Ezeknek a szervezeteknek az alapító okiratában benne van, hogy a besorolásuk költségvetési szerv. Ilyenek lehetnek az óvodák, bölcsődék, szociális otthonok, művelődési házak, melyeknek fenntartója a helyi önkormányzat.

4.2 Tanulósz szerződés kötésére jogosult egyéb szervek támogatása a szakképzéssel összefüggő feladataik ellátásához

A tanulósz szerződés-kötésre jogosult egyéb szervezetek szakképzéssel összefüggő feladataik finanszírozására vonatkozó rendelkezéseit a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből

nyújtható szakképzési célú támogatások szabályairól szóló 24/2012. (VIII. 15.) NGM rendelet szabályozza.

A rendeletben meghatározottak szerint **a gyakorlati képzést végző egyéb szervezet részére**, a költségvetési hozzájárulásra jogosult szakképző iskolában folyó szakképesítésre, az általa kötött tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzésre, igénylése alapján **az adott tanévre támogatás nyújtható.**

A támogatás előirányzatának meghatározása azonos a szakképzési hozzájárulásra kötelezett, gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezetek részére megállapított normatíva mértékével.

Amennyiben a tanulószerveződés megkötésére:

- tanév megkezdése előtt kerül sor, a támogatás igénylését július 1-jétől lehet benyújtani az NSZFH-hoz. Ebben az esetben a támogatás a tanév első napjától nyújtható.
- a tanév megkezdését követően kerül sor és a támogatás igénylésére vonatkozó kérelem a tanulószerveződés megkötését követő 15 napon belül benyújtásra kerül, a támogatás a tanulószerveződés megkötésének napjától nyújtható.

A gyakorlati képzést végző egyéb szervezet részére az adott tanévre vonatkozó támogatás **a képzésben ténylegesen részt vevő tanulószerveződéses tanulók alapján** kerül megállapításra. A támogatás folyósítása adott tanfélévre vonatkozó igénylésben szereplő tanulószerveződéses tanulónként, tanfélévre szólóan történik. A gyakorlati képzést végző egyéb szervezet a rendelkezésére bocsátott támogatási összeget kizárólag az e rendeletben meghatározott célokra használhatja fel.

5 FELNŐTTOKTATÁS

5.1 Képzésszervezési formái

Az iskolai rendszerű szakképzés felnőttoktatás keretében is folyhat. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzés a részt vevő tanuló sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez, meglévő ismereteihez és életkorához igazodó képzési forma.

Képzésszervezési formái:

- nappali,
- esti,
- levelező oktatás munkarendje és az
- oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti.

5.2 Gyakorlati képzés lehetőségei

A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben – a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében folyó szakképzés kivételével – **tanulószerződés nem köthető.**

Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felnőttoktatás keretében folyó teljes gyakorlati képzésre viszont együttműködési megállapodás köthető.

5.3 Életkori határok

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben középiskola és szakiskola esetén **21. életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet.**

Mindazok a tanulók, akik az adott naptári évben betöltik 21. életévüket, már nem kezdenek tanévet sem nappali rendszerű oktatásban, sem a nappali munkarendben megszervezett felnőttoktatásban.

A törvényi szabályozás viszont biztosítja a képzésben részt vevők számára, hogy **a nappali munkarendben megkezdett szakképzéseket be tudják fejezni más munkarendre való áttérés nélkül, akkor is, ha időközben betöltik a 21. életévüket.** Azonban feltételként

meghatározásra került, hogy ez a szabály csak kizárólag *folyamatos* tanulmányok esetében alkalmazható.

Nappali oktatás munkarendje szerint azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nem kizárólag felnőttoktatásban vehetnek részt.

5.3.1 Folyamatos képzésnek minősül-e az iskolai rendszerű szakképzésben szakképesítés-ráépülést tanulók képzése?

A szakképesítés-ráépülést tanulók képzése csak az alábbi feltételek teljesülése mellett tekinthető folyamatosnak.

Folyamatos képzésnek minősül, ha a tanuló a szakmai vizsga letételét követően olyan, a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító szakképesítés (szakképesítés-ráépülés) megszerzésére irányuló iskolai rendszerű képzésben vesz részt, amelyre a szakmai vizsgát *megelőzően* jelentkezett. A szakmai és vizsgakövetelmények határozzák meg azt, hogy mely szakképesítés-ráépülés mely alapszakképesítés ráépülésének tekinthető.

A folyamatosság feltételei tehát:

- a szakképesítés-ráépülés megszerzésére irányuló képzésre már a szakmai vizsgát megelőzően kell a tanulónak jelentkeznie.
- csak azon szakképesítések és szakképesítés-ráépülések esetén állnak fenn a képzés folyamatosságának feltételei, amelyeknél ezt a kapcsolatot a szakmai és vizsgakövetelmények egyértelműen jelölik.

5.3.2 Köthető-e tanuló szerződés a szakképesítés-ráépülésre jelentkező, 21. életévét betöltött tanulóval?

Folyamatosnak minősülő képzés esetén a tanuló szerződés megköthető. A szakképesítés-ráépülés tanulását nappali munkarendben, tanuló szerződés keretében megkezdő tanulók képzésének finanszírozása pedig megegyezik az „alap-szakképesítést” tanulók esetén alkalmazott elszámolással.

A szakképesítés-ráépüléseket az OKJ melléklete tartalmazza.

6 GYAKORLATI KÉPZÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSSAL

6.1 Az együttműködési megállapodás megkötésének feltételei

Együttműködési megállapodás csak **az alábbi feltételek legalább egyikének** a teljesülése esetében köthető:

- ha a gyakorlati képzésre előírt képzési idő kevesebb, mint a teljes képzési idő negyven százaléka,
- ha összefüggő szakmai gyakorlat megvalósítására kötik abban az esetben, ha a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola,
- ha a tanulók kiegészítő gyakorlati képzésre kötik a gyakorlati képzésre előírt képzési idő legfeljebb negyven százalékában,
- ha a tanulók gyakorlati képzésére költségvetési szervnél kerül sor.

(Bizonyos szakképesítések körében – az ún. egyéb szervek, szervezetek mellett – a költségvetési szervekre is kiterjesztésre került a tanulószereződés-kötésének a lehetősége. Ettől függetlenül számukra megmaradt az a lehetőség is, hogy a képzés jellegétől függetlenül akár a gyakorlati képzés egészére is köthetnek együttműködési megállapodást a szakképző intézményekkel.)

6.2 Gyakorlati képzés szervezése és a feltételek vizsgálata

Együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés esetében **a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola**. A gyakorlati képzésért és a szakmai vizsgára történő felkészítésért a szakképző iskola a felelős.

Az együttműködési megállapodást megkötő **szakképző iskola feladata vizsgálni az együttműködő feleknél a feltételek meglétét**. A szakképző iskola az együttműködési megállapodás megkötését megelőzően és azt követően is folyamatosan ellenőrzi a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételei meglétét, illetve gondoskodik arról, hogy a tanuló gyakorlati képzése a szakképzési kerettantervnek megfelelően folyjon.

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, megkötése, módosítása a területi kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

Attól a tanévtől, amelyben a kiegészítő gyakorlati képzés aránya – a művészeti szakképesítések kivételével – meghaladja az arra a tanévre a szakképzési kerettantervben előírt gyakorlati képzési idő negyven százalékát, együttműködési megállapodás nem köthető.

6.3 Tanuló pénzbeli juttatása együttműködési megállapodás alapján

A gyakorlati képzésen, szakképzési évfolyamon együttműködési megállapodás alapján részt vevő tanuló részére **csak az összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára** jár juttatás, melynek havi összege nem lehet kevesebb a hónap első napján érvényes minimálbér tizenöt százalékának 1,3 szorosánál.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a juttatás szempontjából ugyanúgy viselkedik, mint a tanulószerveződés alapján folyó gyakorlati képzés, összege is azonos egy hónapra vetítve.

A tanulószerveződés éves időciklusokat fog át, az összefüggő szakmai gyakorlat pedig hetekben kerül meghatározásra a nyári időszakban, ezért az együttműködési megállapodás alapján fizetendő tanulói pénzbeli juttatás a megkezdett hetek után jár. Ennek összege hetekre bontva, arányosan azonos a tanulószerveződés alapján kifizetett havi juttatással.

Az együttműködési megállapodás alapján fizetendő pénzbeli juttatás összegét **a mulasztott napok arányában csökkenteni kell**, ha a tanuló a gyakorlatról távol marad.

A gyakorlati képzésen együttműködési megállapodás alapján részt vevő tanuló részére kifizetett tanulói pénzbeli juttatásra vonatkozóan nem kell alkalmazni a banki átutalással vagy fizetési számlára történő befizetéssel történő teljesítést.

6.3.1 Kell-e tanulói juttatást fizetni a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban együttműködési megállapodás alapján folyó összefüggő szakmai gyakorlatra?

Igen. A tanulószerveződés alapján folyó gyakorlathoz hasonlóan az együttműködési megállapodás keretében folyó összefüggő szakmai gyakorlat idejére is jár a felnőttoktatás keretében nappali oktatás munkarendje szerint tanulónak a pénzbeli juttatás.

A tanulói juttatások biztosításával kapcsolatban a törvény szabályozási rendszere nem zárja ki a tanulói juttatás kifizetését a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében, együttműködési megállapodás alapján összefüggő szakmai gyakorlaton lévő tanulónak.

7 INFORMÁCIÓK GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK RÉSZÉRE

7.1 Nyilvántartásba történő felvételi eljárás és tanulószereződés megkötésének elősegítése

A gyakorlati képzést folytatni szándékozó gazdálkodó szervezetek nyilvántartásba vételi eljárása kérelem benyújtásával indul, melyet a gyakorlati képzés helyszíne szerinti területi kamarának kell benyújtani.

A területi kamara a nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek helyt ad, ha a kérelmező az Szt.-ben és a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásáról szóló kormányrendeletben előírt feltételeknek megfelel.

A nyilvántartásba vétel miatt induló ellenőrzés célja annak a megállapítása, hogy

- a kérelmező megfelel-e jogszabályokban előírt feltételeknek,
- alkalmas-e tanuló gyakorlati képzésének ellátására, a tanuló szakmai vizsga gyakorlati részére történő felkészítésére,
- tudja-e biztosítani a képzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket az adott szakmában.

A kérelem beérkezése után a nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint egy ún. **bevezető ellenőrzés keretében** győződik meg feltételek meglétéről.

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben **gyakorlati oktatóként** olyan személy vehet részt, aki

- megfelelő szakirányú szakképesítéssel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a szakképesítésért felelős miniszter kiadta a mestervizsga követelményeit, mestervizsgával rendelkezik (2015. szeptember 1-jétől)¹, és
- büntetlen előéletű, és
- nem áll a gyakorlati képzési tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

¹ A mestervizsga előírásaival kapcsolatosan változások várhatóak a közeljövőben.

Az ellenőrzésben részt vevő szakértők (kamarai és iskola) helyszíni bejárás során ellenőrzik a törvényi feltételeket. A gyakorlati oktatónak büntetlen előéletéről nyilatkoznia kell.

A tárgyi eszközök (gépek, berendezések, szerszámok) vizsgálata az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározott eszköz- és felszerelési jegyzék szerint történik.

Amennyiben a gazdálkodó szervezet **a gyakorlati képzés feltételeinek megfelel, arról kamarai határozatot** kap.

7.2 A tanulószerveződés megkötése

A kamarai garanciavállalás rendszerének bevezetése a tanulószerveződések megkötésének időpontjában jelentős változást eredményezett. A korábbi gyakorlat szerint a tanulószerveződést lehetőleg minden év augusztus 15-éig, de legkésőbb a tanév megkezdése előtt meg kellett kötni. Ez az időpont a 2015. évtől már lényegesen korábbi időpontra esik. Az elsődleges tanulószerveződés-kötési időszak május hónap.

A február első tanítási napja és április utolsó tanítási napja között **sikeresen szintvizsgázott** kilencedik évfolyamos szakiskolai tanulókkal már az elsődleges tanulószerveződés-kötési időszakban megköthető a tanulószerveződés. A **szintvizsgát nem teljesítő** tanulók csak a javító-, pótló szintvizsga megszervezése után lesz lehetőségük a tanulószerveződés-kötésre, de csak abban az esetben, ha szintvizsgát eredményesen teljesítik.

Amennyiben van a gyakorlati képzés folytatására **megfelelőnek nyilvánított külső képzőhely**, akkor a tanulók gyakorlati képzése a szakiskola kilencedik évfolyamának összefüggő gyakorlatától kezdődően, **kizárólag tanulószerveződés keretében** szervezhető meg.

A tanuló csak akkor vehet részt iskolai tanműhelyben a gyakorlati képzésen, ha a gazdasági kamara nem tudja a gazdálkodó szervezeteknél tanulószerveződéses jogviszony keretében elhelyezni. A kamara igazolást állít ki, ha részéről nem biztosított a megfelelő képzőhely egy adott tanuló számára.

A tanulószerveződést a nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) tartja nyilván. A tanulószerveződést, illetve a módosított szerződés valamennyi példányát a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megkötését, módosítását követő öt munkanapon belül megküldi a nyilvántartást vezető szervnek, azaz a területi kamarának.

A tanulószerveződés, a tanulószerveződés módosítása **az ellenjegyzéssel válik érvényessé**, és a tanulószerveződésben, a tanulószerveződés módosításában megjelölt naptól hatályos. A tanulószerveződés megkötésének tényét a lehető leghamarabb be kell jelentenie az iskolának.

A gazdálkodó szervezeteknek lehetősége van a tanulószerveződés tervezetét az www.isziir.hu oldalon kitölteni, módosítani és beküldeni a területi kamarához.

A területi kamara a beküldött tervezeteket átnézi, szükség esetén módosítja és visszaküldi a vállalkozásnak jóváhagyásra. A vállalkozás által jóváhagyott és visszaküldött szerződéseket a területi kamara véglegesen jóváhagyja, így az a vállalkozás által kinyomtathatóvá válik és aláírásra kerülhet. Az oldal használatával lényegesen csökkenthető a tanulószerveződések megkötéséhez szükséges ügyintézési idő.

Az oldal lehetőséget ad még a gazdálkodóknak arra, hogy nyomon követhessék és megtekinthessék a rendszerben már rögzített tanulószerveződéseiket.

A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megszűnését öt munkanapon belül bejelenti a nyilvántartást vezető szervnek és a tanuló jogviszonya szerinti szakképző iskolának.

7.3 A tanulószerveződés módosítása, javítása

A tanulószerveződést a tanuló (kiskorú tanuló esetében a szülő, illetőleg a gyám hozzájárulásával) és a szervezet csak **közös megegyezéssel vagy egyezséggel, írásban** módosíthatja.

A tanulószerveződés módosítását a gyakorlati képzést ellátó szervezet köteles a területi kamarának beküldeni, majd a kamarai ellenjegyzést követően a módosított tanulószerveződést a területi kamara küldi meg a szakmai elméleti képzést ellátó szakképző iskolának és a tanulóknak. A www.isziir.hu oldalon a kötéshez hasonlóan a módosításhoz szükséges dokumentum is kitölthető és előzetes ellenőrzésre a területi kamarának beküldhető.

Módosítás:

Ha a szerződéses feltételekben a felek

- jogait vagy
- kötelezettségeit

érintő lényeges változás történik.

Példák: képzés várható befejezése, képzőhelyváltozás, pénzbeli juttatásban vagy annak egységes szempontrendszerében történő változás

Ha a tanulószerveződés adataiban változás áll be, de nem érint jogokat és kötelezettségeket akkor nem kötelező a módosítás.

Példák: telefonszám, fax, e-mail cím, lakcím, gyakorlati képzésért felelős adatainak változása.

Javítás:

Minden olyan adat javítással korrigálandó, amely már a tanulószerveződés hatályba lépésekor is hibásan került feltüntetésre, pl:

- elírás
- helytelen információ
- tévesen feltüntetett adat

Javítás esetén a tanulószerveződés minden példányát be kell kérni, javíttatni, aláíratni.

Ha a tanulószerveződés hatályba lépésekor feltüntetett adat helyes volt, de egy idő után megváltozott, javításról nem lehet szó.

7.3.1 Kell-e módosítani a tanulószerveződést, ha a szervezet jogutódlással szűnik meg?

Nem. A gyakorlati képzést végző szervezet jogutódlása esetén a már megkötött tanulószerveződés vonatkozásában az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakult gazdasági társaság általános jogutódja, ezért a tanulószerveződés a tanuló és a gyakorlati képzést végző szervezet jogutódja között az eredetileg megkötött tartalommal továbbra is hatályban van.

A jogutód szervezetnek indokolt a tanulót értesítenie a jogutódlás tényéről, és arról, hogy a korábban megkötött tanulószerveződése a továbbiakban változatlanul érvényes.

7.4 Tanulószerveződés megszűnése, szüneteltetése

A tanulószerveződés megszűnésére és szüneteltetésre vonatkozó általános szabályok a kézikönyv 3. „Gyakorlati képzés tanulószerveződéssel” című fejezetében kerültek kifejtésre. Az alábbi alpontokban a megszűnésre, szüneteltetésre vonatkozó speciális esetek leírására kerül sor.

7.4.1 A tanulószerveződés megszüntetésének lehetősége igazolatlan hiányzások esetében

Az Szt. nem határozza meg az igazolatlan hiányzás azon mértékét, amely esetén a felek az azonnali hatályú felmondás lehetőségével élhetnek, ugyanis a hiányzások mértéke, oka, orvosolhatósága, a tanuló hozzáállása mindig csak egyedi esetben vizsgálható.

A gyakorlati képző akkor szüntetheti meg a tanulószerveződést azonnali hatályú felmondással, ha

- a tanuló a tanulószerveződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegi,
- olyan magatartást tanúsít, amely a tanulószerveződés fenntartását lehetetlenné teszi és a fentiek miatt lehetetlenné válik,

és emiatt jelentős akadályba ütközik a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása a tanuló részére.

Ez lehet **akár a tanuló igazolatlan hiányzásának akkora mértéke is**, amely miatt a tanulói jogviszonya még nem szűnik meg, de a gyakorlati képzés eredményes folytatása lényegében lehetetlen. Ez esetben a fenti feltételek közül valamelyiknek is fenn kell állnia, hogy az azonnali hatályú felmondási jog gyakorlására kerüljön sor. További feltétele az azonnali hatályú felmondási jog gyakorlásának, hogy az említett okok alkalmasak legyenek arra, hogy a tanuló szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása lehetetlenné váljon, vagy jelentős akadályba ütközzön.

A hiányzás miatti azonnali hatályú felmondást mindenképpen szükséges az igazolatlan hiányzásokról kiállított jegyzőkönyvvel alátámasztani.

7.4.2 Tanulószerveződés szüneteltetése esetén fennáll-e a szociális hozzájárulási adó fizetésének kötelezettsége?

Nem. A tanulószerveződés szüneteltetése esetén a kifizető a tanulószerveződésben meghatározott díjat nem fizet a tanuló részére, ezért az adóalapot képező jövedelem hiányában szociális hozzájárulási adót nem kell fizetni.

Amennyiben az Szt. 54. § (1) bekezdése szerint a tanulói jogviszony a köznevelési törvény alapján szünetel, vagy a tanuló szünetelési szabadságon van, nem értelmezhető a szakképzési hozzájárulási kötelezettség gyakorlati képzéssel való *teljesítése*, mivel ekkor a tanulószerveződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a feleket. Azaz tanulói juttatást nem kell fizetni és a gyakorlati normatíva sem hívható le.

7.4.3 A tanulói jogviszony szünetelése feltétele-e a tanulószerveződés szüneteltetésének a tanuló szünetelési szabadság alatt?

A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló szünetelési szabadsága automatikusan nem vonja magával a tanulói jogviszony szüneteltetését. Vannak olyan lehetőségek, amikor a tanuló gyermeke születését követően, a szünetelési szabadság időtartama alatt is tudja folytatni a tanulmányait, így nem válik szükségessé a tanulói jogviszony szüneteltetése. Az viszont

egyértelmű, hogy ezen időszak alatt a tanuló gyakorlati képzésben nem tud részt venni. Az Szt. a kieső gyakorlat pótlására lehetőséget ad, a tanuló a hiányzásait pótolhatja, így szintén nem minden esetben válik automatikusan szükségessé a tanulói jogviszony szüneteltetése a tanuló gyermekének születéséhez kapcsolódóan.

A szülési szabadság időtartamára a tanuló csecsemőgondozási díjra (2014. december 31. után született gyermek esetén) jogosult. A pénzbeli juttatás és a járulékok megfizetése alól a gyakorlati képzést folytató szervezet mentesül.

7.5 Gazdálkodó szervezet kötelezettségei a tanulószersződés megkötésével

A gazdálkodó szervezet:

- A tanuló számára – egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen – a szakképzési kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzésről és nevelésről gondoskodik.
- A tanulót a gyakorlati képzés keretében csak a szakképzési kerettantervben meghatározott feladat ellátására kötelezheti, és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztathatja.
- A tanulót a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti.
- A képzési idő alatt gondoskodik a tanuló rendszeres orvosi vizsgálatáról.
- Felelős a tanulónak a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére történő felkészítéséért a szakképesítésre kiadott szakmai és vizsgakövetelmény és a szakképzési kerettanterv alapján.

7.6 Gyakorlati képzés kötelező, teljesítést igazoló dokumentumai

7.6.1 A foglalkozási napló

A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló gyakorlati képzése során megvalósuló szakmai gyakorlat tartalmáról köteles foglalkozási naplót vezetni. A gazdálkodó szervezet és a tanuló gyakorlati képzésben történő együttműködésének dokumentálása (tanulók nyilvántartása, mulasztások vezetése, tanulói előmenetel, gyakorlati képzés szakmai felépítésének nyomon követése) a foglalkozási naplóban történik.

A foglalkoztatási napló tanügyi dokumentum, amelynek pontos vezetése kötelező és kiemelt jelentőségű. **A foglalkoztatási napló bejegyzéseinek összhangban** kell lennie az iskola, illetve

a tanuló által vezetett **egyéb tanügyi dokumentumokkal** (napló, tanulói munkafüzet a gyakorlati foglalkozásokról).

<i>A foglalkozási napló felépítése:</i>	<i>A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell:</i>
❖ az összesített tanulói névsor	❖ a szakmai tevékenységeket tantárgyanként
❖ a haladási napló	❖ az ezekre fordított időt és
❖ a hiányzások nyilvántartása	❖ a tanuló értékelését
❖ a tanulók adatai és értékelése	

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara gondozásában országosan egységes tematikus foglalkozási naplók kerültek kidolgozásra **77 új OKJ-s szakképesítés 10. évfolyamára, és ezek közül 50 szakképesítésben a 11. évfolyamra is.** Ezek a naplók már jelentős segítséget nyújtanak a gazdálkodóknak a gyakorlati képzés megszervezéséhez, ugyanis tartalmazzák a tematikát, a modulok megnevezését, a gyakorlat során elsajátítani szükséges anyagrészeket, valamint a ráfordítani szükséges óraszámot is.

A naplók az www.isziir.hu weboldalról letölthetők (*Letölthető dokumentumok* menüpont).

A foglalkozási naplót a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola felkérése alapján betekintésre rendelkezésre kell bocsátani.

Amennyiben a gyakorlati képzést folytató szervezet a foglalkozási naplót nem tudja bemutatni, a szakképző iskola értesíti a gazdasági kamarát, amely **oron kívül ellenőrzi a gyakorlati képzést folytató szervezetnél a foglalkozási napló** vezetésére vonatkozó előírások betartását.

Azzal a gyakorlati képzést folytató szervezettel szemben, aki a foglalkozási napló vezetését a területi kamara felszólítása ellenére ismételten elmulasztja, a területi kamara bírságot szab ki.

Amennyiben a gyakorlati képzést folytató szervezet a foglalkozási napló vezetését a bírság kiszabását követően ismételten elmulasztja, a területi kamara a gyakorlati képzést folytató szervezetet három évre eltiltja a gyakorlati képzés folytatásától.

A foglalkozási naplóhoz **szorosan kapcsolódik a jelenléti ív.** Pontos vezetése szükséges a tanulói hiányzások követéséhez, a gyakorlati képzés napjainak megállapításához.

7.6.2 *A munka-, baleset- és a tűzvédelmi napló*

A tanulót a gyakorlati képzést szervezőnek a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.

Az ún. **változó munkahelyen folyó munkavégzés** esetében a tanuló munkavédelmi oktatását minden új helyszínen el kell elvégezni. Minden alkalommal meg kell ismételni a munkavédelmi oktatást, ha a gazdálkodó szervezet olyan új technológiát vezet be, illetőleg új gépet helyez üzembe, amellyel a tanuló a gyakorlati képzés során kapcsolatba kerül.

7.6.3 *A pénzügyi (tanuló pénzbeli juttatásának igazolását szolgáló) dokumentumok*

A gyakorlati képzést szervező szervezet pénzbeli juttatást köteles fizetni a tanuló részére:

- tanulósz szerződés alapján, továbbá
- együttműködési megállapodás alapján nappali rendszerű oktatásban a szakképzési évfolyamon megszervezett összefüggő szakmai gyakorlat idejére.

A tanulósz szerződéses tanuló pénzbeli juttatását a tanuló részére csak banki átutalással vagy a fizetési számlára történő befizetéssel lehet teljesíteni.

7.6.4 *TB bejelentést igazoló dokumentum*

A tanuló a tanulósz szerződéses jogviszony kezdetekor társadalombiztosítási jogviszonyba kerül. (A továbbiakban a tanuló akkor biztosított, ha a tanulósz szerződése nem szünetel, vagyis ténylegesen tanulmányokat folytató tanulónak minősül.)

7.6.5 *Felelősség biztosítás megkötését igazoló dokumentum*

A szakképzésben részt vevő tanuló részére, a gyakorlati képzés szervezője köteles felelősségbiztosítást kötni. Képzés szervezőjének tanulósz szerződés esetében a gazdálkodó szervezet minősül, így a felelősség biztosításkötési kötelezettség őt terheli.

7.6.6 *Oktatói végzettséget igazoló dokumentumok*

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben a gyakorlati oktató személyére vonatkozó feltételek megegyeznek a 7.1 pontban felsoroltakkal.

7.7 **Pénzbeli juttatás megállapítása és az egységes szempontrendszer alkalmazása**

A 7.1.2 pontban foglaltakon kívül az alábbiakat kell még figyelembe venni.

A jogszabályban meghatározott, vizsgálandó szempontok a tanuló további eredményes és szorgalmas tanulmányi előmenetelének ösztönzése szempontjából kiemelt fontosságúak, amelyeket szükséges minden esetben szem előtt tartani.

Az egységes feltétel- és szempontrendszer nem azt jelenti, hogy a pénzbeli juttatást minden esetben egységesen kell emelni, hanem azt, hogy **a tanulószerveződésben egységes módon jelenjenek meg azok a szempontok**, amelyek szerint a tanuló pénzbeli juttatása – a tanulmányi előmenetele, a gyakorlaton nyújtott teljesítménye és szorgalma alapján – a későbbiekben megemelésre kerül, és amelyek minden tanulóra egyformán érvényesek. Egységes szempontrendszer alapján az emelés mértéke például a tanulmányi átlageredménytől függhet (ennek meghatározása a gyakorlati képző feladata). A gyakorlati képző akkor jár el jogszerűen, ha a pénzbeli juttatás emelésének és csökkentésének a szempontrendszerét előre állapítja meg, amely alapján később **a tényleges előmenetel, teljesítmény és szorgalom alapján emeli meg** tanuló juttatását.

A tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulószerveződés alapján a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, július és augusztus hónapra is megilleti.

A törvényi szabályozás szerint, ha a tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatt évismétlésre köteles, pénzbeli juttatásának havi mértéke a megismételt szakképzési évfolyam első félévében az előző félévre megállapított pénzbeli juttatás fele.

A megismételt évfolyam második félévében a kötelezettségeinek eredményesen eleget tett tanuló részére fizetendő juttatást a tanulószerveződésben meghatározott szempontok figyelembevételével kell megállapítani. A további félévekben – az újabb tanévismétlés esetét kivéve – a pénzbeli juttatás mértékének megállapítására az Szt.-ben minimálisan előírt összeg az irányadó.

A tanulói juttatást a hónap első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér alapján kell kiszámolni.

A tanulószerveződés szerinti **díjazás összegét %-os formában** célszerű megállapítani. Egy esetleges minimálbér-változás miatt a tanulószerveződést ebben az esetben nem kell módosítani.

Példa pénzbeli juttatás megállapítására			Megjegyzés
Első szakképző évfolyam	I. félév	18,270 Ft, illetve 18.900 Ft január 1-jétől a félév végéig	Minimálbér változása miatt

	II. félév	$(105.000 \times 18\%) + 1.500 = 20.400 \text{ Ft}$	Emelés az egységes szempontrendszer alapján
Megismételt évfolyam	I. félév	$20.400/2 = 10.200$	Évismétlés miatt
	II. félév	10.200 $10.200 + 1.000 = 11.200$	Sikertelen félév esetén Sikeres félév esetén emelés a szempontrendszer alapján
Második szakképző évfolyam	I. félév	$(105.000 \times 18\%) + 1.000 = 19.900$	
	II. félév	$(19.900 + 1.500) = 21.400$	

Példa egységes szempontrendszer megállapítására	
Tanulmányi átlag	Pénzbeli juttatás emelésének mértéke
2,0-3,0	500 Ft.
3,1-4,0	1 000 Ft.
4,1-5,0	1 500 Ft.

7.7.1 *Adómentesnek tekinthető a szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulót jogviszonya alapján kötelezően megillető juttatása?*

Igen. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja tv.) 1. sz. melléklet 4.11 pontja szerint egyes tevékenységekhez kapcsolódóan adómentesnek minősül

- a szakképző iskolai tanulónak tanulószereződés alapján,
- szakképzésben tanulószereződés nélkül részt vevő tanulónak a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára,
- külön jogszabály szerint kötelezően kifizetett díjazás,
- a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze terhére folyósított szakiskolai tanulmányi ösztöndíj;

Az Szja tv. nem határoz meg összeghatárt, azaz **a tanulószereződésben rögzített és kifizetett díjazás tekintendő adómentesnek.** Ehhez az is szükséges, hogy amennyiben először a törvény által kötelezően előírt minimális tanulói juttatás került kifizetésre, majd ez az összeg a kötelező emelés alapján növekszik, az a tanulószereződésben is rögzítésre kerüljön. Ezáltal a kifizetett tanulói juttatás, egyrészt ellenőrizhető, másrészt a *tanulószereződés alapján* is kerül kifizetésre.

Ezen feltételek együttes fennállása esetén a tanulónak nem keletkezik személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége.

Amennyiben a gazdálkodó szervezet **magasabb összegű emelést ad a tanulószerveződéses tanulónak, mint amekkora emelés a tanulószerveződésben szerepel**, akkor az már nem tekinthető kötelezően, illetőleg „a tanulószerveződés alapján” történő kifizetésnek, tehát a rögzített emelés és a ténylegesen kifizetett magasabb összeg közötti *különbözet* már személyi jövedelemadó-köteles.

A gyakorlati képző által a tanuló részére tanulószerveződés alapján kifizetett juttatás után nem kell szakképzési hozzájárulást fizetni.

Az Szja tv. alapján a szakképzésben együttműködési megállapodás alapján részt vevő tanulónak a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára kötelezően kifizetett díjazás is adómentes.

Abban az esetben, ha a gyakorlati képző az együttműködési megállapodásos tanulónak az összefüggő szakmai gyakorlaton kívüli időtartamra is fizetne valami oknál fogva tanulói juttatást (pl. amikor csak max. negyven százaléknyi időben nála van, vagy ha a gyakorlat aránya negyven százalék alatti), akkor az a kifizetés már adóköteles a tanuló számára.

7.7.2 Tanulószerveződéses tanuló pénzbeli juttatása betegszabadsága esetén

A tanulót a tanulószerveződés alapján a betegsége idejére a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján **tíz nap betegszabadság** illeti meg. A tanuló részére a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján megillető betegszabadság időtartamára tanulói pénzbeli juttatásának hetven százaléka illeti meg.

A tanulót a tanulószerveződés alapján a betegsége idejére megillető betegszabadságot az adott tanévben előírt gyakorlati napokra vonatkozóan kell megállapítani. Azaz, ha a tanulónak az adott hét 5 munkanapjából 2 napot kellett volna gyakorlaton töltenie, akkor betegszabadság a 2 gyakorlati nap vonatkozásában illeti meg. A **betegszabadság összegének megállapításakor** a tanulói pénzbeli juttatás napi összegének megállapításakor osztószámként a fent meghatározott gyakorlati napokat kell figyelembe venni. A tanulói juttatás hetven százalékát a gyakorlati napok arányában kell kiszámítani.

Fenti rendelkezéseket az ún. tömbösített gyakorlati képzés esetén is alkalmazni kell. Amennyiben tehát a tanuló az ún. tömbösített gyakorlati képzési rendszerben azon a héten

beteg, amikor az adott héten egyetlen napot sem kellett volna szakmai gyakorlaton töltenie, akkor a tanulói pénzbeli juttatás teljes összegére jogosult.

A tanuló a **betegszabadságot meghaladó betegsége idejére** a társadalombiztosítási jogszabályok szerint **táppénzre** jogosult. A jogszabály rendelkezéseiből következően erre az időszakra nem tanulói pénzbeli juttatás jár a tanulónak, hanem táppénz.

7.7.3 Adómentesnek tekinthető-e a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulót jogviszonya alapján megillető juttatása a keresőképtelensége idején (betegszabadság, táppénz)?

Keresőképtelenség esetén a tanulói jogviszony szüneteléséről nem beszélhetünk – sőt ezen időtartam alatt a tanulószerveződést felmondani is tilos –, a jogviszony ebben az időszakban is fennáll, ám az ekkor kifizetett összeg adókötelezettsége attól függően alakul, hogy ténylegesen milyen jogcímen fizetik azt ki. A **betegszabadság időszaka**ra járó **70 százalékos** mértékű tanulói pénzbeli juttatás **adómentesen kifizethető**, míg a **táppénz**, mint adóköteles társadalombiztosítási ellátás **bérnek minősül**, s ennek megfelelően kell a kifizetőnek ebből az összegből az **adóelőleget, valamint a járulékokat levonnia**.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. § 18. pontja szerint az adóköteles társadalombiztosítási ellátás kifizetőjének azt kell tekinteni, aki az ellátást a jogosultnak ténylegesen kifizette. Amennyiben a gazdálkodó szervezet TB-kifizető hely, ténylegesen a gazdálkodó fizeti ki.

7.8 A szakképzési normatíva elszámolhatósága

Ha a tanulószerveződés

- **megkötésére hónap közben** kerül sor, a csökkentő tétel meghatározott összege azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített.
- **hónap közben szűnik meg**, az adott hónapra vonatkozóan a csökkentő tétel meghatározott összegét az adott hónapból a tanulószerveződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni.

Ha a tanuló egy hónapban egy gyakorlati képzési napot sem teljesített, a csökkentő tétel az adott hónap vonatkozásában nem számolható el.

7.9 Tanulmányi kötelezettségeit befejező szakképzési évfolyamon nem teljesítő tanulóra vonatkozó rendelkezések

Ha a tanuló a befejező szakképzési évfolyamon az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesíti, **a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószerveződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult.**

A tanuló a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül – a szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – **gyakorlati foglalkozáson való részvételre tovább nem kötelezhető.**

A gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál a 280/2011. kormányrendelet a normatíva elszámolhatóságát a hatályos tanulószerveződés alapján a gyakorlati képzéssel történő megszervezéséhez köti.

Tekintettel arra, hogy ettől az időponttól a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, így a gazdálkodó szervezet szakképzési hozzájárulási kötelezettségét nem tudja gyakorlati képzés szervezésével teljesíteni és mivel a tanuló számára - a törvényi előírás alapján - a vállalkozásnak tanulói juttatást sem kell fizetnie, **a vállalkozás szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével.**

Az utolsó évfolyamon a tanulmányi követelményeket nem teljesítő tanuló a javítóvizsga sikeres letételét követően jelentkezhet szakmai vizsgára, az őszi vagy keresztféléves képzés esetén a következő vizsgaidőszakra. Tanulói jogviszonya ebben az esetben az őszi vizsgaidőszak utolsó napján szűnik meg (a tanulói jogviszony sikertelen szakmai vizsga esetén is megszűnik). **A javítóvizsga és a szakmai vizsga időpontja közötti időszakban** a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, a gazdálkodó szervezet kötelezettségét nem tudja gyakorlati képzés szervezésével teljesíteni, így szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével.

Amennyiben a tanuló tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytatja, a megismételt tanév megkezdésétől csökkentő tételként figyelembe vehető a gyakorlati képzési normatíva.

7.10 Teljesítési megbízotti közreműködés lehetőségei

Előfordulhatnak olyan esetek, hogy a gyakorlati képzésben közreműködő vagy közreműködni szándékozó, szakképzési hozzájárulásra kötelezett **gazdálkodó szervezet csak részben rendelkezik** az Szt.-ben meghatározott és a tanulószerveződésben rögzített, **a gyakorlati képzés**

teljesítéséhez szükséges feltételekkel. Ebben az esetben megállapodást köthet egy másik, gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezettel vagy szakképző intézménnyel, akihez gyakorlati képzésre átirányíthatja a tanulószerveződéses tanulókat. A teljesítési megbízotti szerződés létrejöttét csak a tanulószerveződést megkötő szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet kezdeményezheti.

Az átirányítás időtartama a tanulószerveződésben meghatározott **gyakorlati képzési idő legfeljebb 50%-a** lehet, azzal, hogy a teljesítési megbízott a gyakorlati képzéssel kapcsolatosan költségei fedezetére díjat jogosult felszámítani a hozzájárulásra kötelezettrel szemben.

A teljesítési megbízott az általa végzett gyakorlati képzésre vonatkozóan nem érvényesítheti a gyakorlati képzési normatívákat.

7.11 Gyakorlati képzés lehetősége a gazdálkodó szervezetek által működtetett tanműhelyekben

A szakiskolai képzésben a kilencedik évfolyamon a szakmai gyakorlati képzést – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével –

- a szakképző iskolában vagy
- a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kell megszervezni.

Abban az esetben, ha a gazdálkodó szervezet rendelkezik kifejezetten tanulók gyakorlati képzésének céljára létrehozott vagy átalakított műhellyel, melyet a termeléstől vagy a szolgáltató tevékenységtől teljesen elkülönített, lehetősége nyílik a kilencedik évfolyamos tanulókkal tanulószerveződéses jogviszony létesítésére. További feltétel azonban, hogy a tanműhelynek **legalább nyolc tanuló képzésre** alkalmasnak és **állandó tanműhelyvezetői felügyelettel** működő, **iskolán kívüli** gyakorlati képzőhelynek kell lenni.

A feltételek megléte esetén a nyilvántartást vezető szerv „kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyé” minősíti, ahol a tanulók tanulószerveződés alapján vesznek részt a gyakorlati képzésben;

7.11.1 Tanműhely-létesítés lehetősége állami támogatással

Szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter egyedi döntésével nyújtható képzési, továbbá tanműhely-létesítési és -fejlesztési támogatások részletes szabályairól szóló 3/2015. (II. 13.) NGM rendeletben foglaltak szerint tanműhely-létesítési vagy -fejlesztési támogatásban részesíthető.

Támogatásban azok a gazdálkodó szervezetek részesülhetnek, akik a tanulószerveződés keretében foglalkoztatott tanulók létszámát – a megelőző két tanév szakképző iskolai tanulólétszám átlagához képest – a létrehozandó tanműhelyben tervezett gyakorlati képzésben **legalább ötven fővel** növelik a támogatás iránti kérelem benyújtását követő második tanév végéig, és ezt a létszámot **további, legalább öt tanévig** folyamatosan fenntartják.

7.11.2 Kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyé minősíthető-e az a gyakorlati képzőhely, melyet a gazdálkodó szervezet csak időben (azaz egy bizonyos időszakra) különíti el a termeléstől vagy a szolgáltató tevékenységtől?

Igen. A kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely definíciója időbeni elhatárolás mellett akkor él, ha a kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely egyéb feltételei is maradéktalanul teljesülnek. Az ilyen formában működő, külső (azaz nem iskolai) tanműhelyek esetében továbbra is az a legfontosabb szempont, hogy a kilencedik évfolyamos, 14-15, legfeljebb 16 éves, szintvizsgát még nem tett szakiskolai tanuló – életkori sajátosságaira és kifejlődés előtt álló munkatapasztalataira tekintettel – ne kerüljön közvetlen kapcsolatba a gyakorlati képzés olyan elemeivel, amelyek őt, társait, oktatóját vagy környezetét veszélyeztetnék. Az időbeli elhatárolásnak külön feltétele az is, hogy ezt a körülményt a minősítést végző gazdasági kamara külön feltüntesse és a gyakorlati képzőhelyek ellenőrzése során kiemelt figyelemmel vizsgálja a fenti feltételek teljesülését.

7.12 Összefüggő szakmai gyakorlat

7.12.1 Összefüggő szakmai gyakorlat időbeni megszervezése

A gazdálkodó szervezet az összefüggő szakmai gyakorlat megszervezése során, annak időpontjának meghatározásakor az alábbi szempontokat mindenképpen figyelembe kell vennie:

- pihenőidő biztosítása és a nyári szünet kiadása, valamint
- lehetőség biztosítása a tanulónak a hiányzásai pótlására vagy az esetleges javítóvizsgák letételére is.

A hiányzások pótlására, illetve a javítóvizsgák letételére augusztus második felében van lehetőség, ezért még az adott tanévben, azaz a következő évfolyam megkezdése előtt rögzíteni szükséges, hogy teljesítette-e az adott évfolyam követelményeit, a következő évfolyamra léphet-e.

Ha az összefüggő szakmai gyakorlat megszervezésére augusztus hónapban úgy kerül sor, hogy a szakmai gyakorlat vége és a következő tanév első napja között nincs egyetlen munkanap sem, akkor a tanulónak már nem lesz lehetősége hiányzásai pótlására vagy a javítóvizsgák letételére.

Az adott évfolyam teljesítésének feltétele az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése, ezért azt célszerű legkésőbb július hónapban megszervezni.

7.12.2 Összefüggő szakmai gyakorlat megszervezése együttműködési megállapodással, szakiskolai képzésben

A gyakorlati képzésen együttműködési megállapodás alapján részt vevő tanuló részére **csak az összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára és csak a szakképzési évfolyamon** jár juttatás, melynek havi összege nem lehet kevesebb a hónap első napján érvényes minimálbér tizenöt százalékának 1,3 szorosánál.

Az együttműködési megállapodás alapján fizetendő pénzbeli juttatás összegét a mulasztott napok arányában csökkenteni kell, ha a tanuló a gyakorlatról távol marad.

A gyakorlati képzésen együttműködési megállapodás alapján részt vevő tanuló részére kifizetett tanulói pénzbeli juttatásra vonatkozóan nem kell alkalmazni a banki átutalással vagy fizetési számlára történő befizetéssel történő teljesítést.

7.12.3 Összefüggő szakmai gyakorlat megszervezése együttműködési megállapodással, ágazati szakközépiskolai képzésben

Az ágazati szakközépiskolai képzés során a szakközépiskola kilenc-tizenegyedik évfolyamain a szakképzési kerettantervben előírt összefüggő szakmai gyakorlatának megvalósítására a törvényi szabályozás szerinti együttműködési megállapodás köthető.

A gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, a területi kamarának ezen együttműködési megállapodásokat is ellen kell jegyeznie.

A szakközépiskola 9-12. évfolyamain folyó gyakorlati oktatás is gyakorlati képzés, azonban ezek **nem szakképzési évfolyamok**, így pénzbeli juttatást a tanuló részére a gazdálkodó szervezet nem köteles fizetni.

Amennyiben a szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet a szakközépiskolával vagy szakiskolával kötött együttműködési megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének, éves és havi bruttó kötelezettségét a jogszabályban meghatározott módon számított csökkentő tétel összegével csökkentheti, nincs akadálya a költségek elszámolásának.

7.12.4 Az összefüggő szakmai gyakorlat megvalósíthatósága több helyszínen

A tanuló gyakorlati képzése a gyakorlati képzést folytató és szervező szakképző iskola és a gyakorlati képzés feltételeivel részben vagy egészben rendelkező szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet vagy tanulószerveződés-kötésére jogosult egyéb szerv, szervezet közötti együttműködési megállapodás alapján abban az esetben folytatható, ha a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, és a gyakorlati képzést folytató szervezet csak az összefüggő szakmai gyakorlatot szervezi meg.

A törvényi szabályozás nem tiltja az összefüggő szakmai gyakorlat több gyakorlati képzőhelyen történő megvalósítását. Ebben az esetben **a szakképző iskolának külön-külön együttműködési megállapodást kell kötnie a gazdálkodó szervezetekkel**, a kötelező tartalom megfelelő rögzítésével.

Az így megvalósított összefüggő szakmai gyakorlaton való részvétel tanuló részéről történő teljesíthetőségének a biztosítása, a gyakorlati képzés teljes megvalósításának megszervezése,

illetve a gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezetek koordinálása kizárólag a szakképző iskola felelőssége.

7.12.5 Tanulószerződéses tanuló szakiskola által külföldön szervezett gyakorlat megvalósításának lehetősége

A külföldi gyakorlat ideje alatt a tanuló – megfelelő szakmai előkészítés és szervezés esetén – eleget tehet gyakorlati képzési kötelezettségének is. **A külföldi gyakorlat alatt a diák tanulói jogviszonya nem szünetel, így a tanulószerződés sem szüneteltethető.**

Megoldási javaslat lehet, hogy az érintettek (az iskola és a gyakorlatot szervező) közösen dolgozzák ki a külföldi gyakorlaton töltött idő és a szakirányú gyakorlaton szerzett tapasztalatok beszámításának módját, módszerét és szakmai feltételeit.

A külföldi szakmai gyakorlatnak csak abban az esetben van értelme, ha azon a tanuló az iskola és a gyakorlati képző közös elhatározása, vagy legalább a gyakorlati képző beleegyezése alapján vesz részt.

A gazdálkodó szervezet **a tanulószerződés megszüntetésére vagy igazolatlan hiányzásként történő dokumentálására irányuló törekvése nem alkalmazható**, mivel azok az Szt. rendelkezéseivel ellentétesek.

8 INFORMÁCIÓK SZAKISKOLÁK ÉS SZAKKÖZÉPISKOLÁK RÉSZÉRE

8.1 Ágazati szakközépiskolai képzés

A szakközépiskola 9-12. évfolyamain folyó szakmai elméleti és gyakorlati oktatás a szakképzési kerettanterv alapján olyan ismertek átadását célozza meg, amelyek az ágazathoz tartozó szakképesítésekre való felkészítés első szakaszát jelentik. Ennek értelmében a szakközépiskola 9-12. évfolyamain folyó szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is szakmai képzés, vagyis szakképzés.

A szakközépiskola **9-11. évfolyamain a kerettantervben előírt összefüggő szakmai gyakorlatának** megvalósítására részben vagy egészben **iskolai tanműhelyben**, illetve **együttműködési megállapodás keretében külső képzőhelyen** van lehetőség. A gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, a kamarának az együttműködési megállapodásokat ellen kell jegyeznie.

A szakközépiskola 9-12. évfolyamain folyó gyakorlati oktatás is gyakorlati képzés, azonban ezen évfolyamok nem szakképzési évfolyamok, így tanulószereződés nem köthető.

8.2 Szakképzés lehetőségei a szakközépiskolában

- Új OKJ szerinti ún. 4+1-es ágazati szakközépiskolai képzés, ahol szakmai tartalmak vannak már a 9-12 ágazati évfolyamokon is, és az utolsó évfolyamon csak szakmai ismereteket oktatnak. Tanulószereződés csak a szakképző évfolyamon köthető.
- Érettségire épülő, 2 éves kerettanterv szerinti, kizárólag szakmai képzés. Mindkét évfolyamon köthető tanulószereződés.

8.3 Képzési rendek és szerződésfajták a szakközépiskolai szakképesítések esetén

A tanulók jelenleg kétféle képzési rendben tanulnak az érettségire épülő képzésben. Utoljára még a 2012/2013-as tanévben indulhatott régi OKJ szerinti képzés, amely egyfelől befejezhető a megkezdett képzési formában, illetve a tanuló áttérhetett az új OKJ szerinti képzésre.

A 2013/2014-es tanévtől azonban már csak az új OKJ szerinti képzés indult.

Bármelyik képzés szerint fog is végezni a tanuló, az érettségi után csak akkor szűnik meg a tanulói jogviszonya, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván vagy nem tud továbbtanulni, a

tanulói jogviszony egyébként folyamatos. Az előbbieket központi program alapján tanulnak, az utóbbiak pedig a szakképzési kerettanterv szerint.

A szakképzési kerettanterv alapján tanulók az összefüggő szakmai gyakorlatot csak az ebben megfogalmazottak szerint szervezhetik meg

- **A központi program szerint tanulók** (régi rendben kezdettek) számára lehetőség van arra, hogy az érettségit követően az iskola az előzetes tanulmányok beszámítása révén 1 szakképzési évfolyamra rövidítse le a tanulmányokat (régi OKJ szerint kötelezően csak így fejezhető be, új OKJ-ra való áttérés esetén csak opció). Természetesen ahol nem lehetséges beszámítani az előzetes szakmai tudást, ott 2 év alatt fogja teljesíteni a tanuló.
- Az új OKJ-s (ágazati szakközépiskolai) képzésben **a szakképzési kerettanterv szerint** megvalósítandó gyakorlati képzésre úgynevezett ágazati együttműködési megállapodást kell kötni, hiszen ezeken az évfolyamokon még nem nevezhető meg a szakképesítés. Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha régi típusú képzést új OKJ szerint (rövidített képzésben) fejezi be a tanuló. Azok a régi képzési rendben kezdők, akiknek előzetes tudásuk beszámításával rövidítették a képzésüket és még a régi rendszer szerint fejezik be a képzésüket, általános együttműködési megállapodást kötnek szakképesítés-megnevezéssel, azzal a kikötéssel, hogy számukra az összefüggő szakmai gyakorlat idejére tanulói juttatás nem jár.

8.3.1 Szakközépiskolai képzések összesítő táblázata – az összefüggő gyakorlat lebonyolítása

	Képzés fajtája a kezdéskor			
	RÉGI OKJ szerinti a korábbi képzési szabályoknak megfelelően utoljára 2012 szeptemberében indult			Új OKJ szerinti Ágazati 4+1-es képzés (először 2013 szeptemberében indult a 9. évfolyamon)
Képzési forma	4+1 év	4+1 év	4+2 év	4+1 év
Hogy fejezhető be?	régi OKJ szerint	új OKJ szerint	csak új OKJ szerint	csak új OKJ szerint
Kitétel	ha a 9-12. évfolyamos tanulmányaik beszámítása* révén képzésük a 13. évfolyamon befejeződik (korábban engedélyezett 4 + 1-es képzés)	9-12. évfolyamos tanulmányok beszámítását* követően az új OKJ szerinti képzésük a 13. évfolyamon befejeződik	ha az előzetesen megszerzett szakmai ismeret beszámítására* nem kerül sor, akkor a 12. évfolyamot követően már csak az új OKJ szerinti két éves képzés lehetséges	---
Összefüggő szakmai gyakorlattal kapcsolatos tudnivaló	Az eredetileg 13. évfolyamot követő ÖGY előrehozva az iskola pedagógiai programjában meghatározott időpontban (11. vagy 12. osztály után)	A szakmai beszámíthatósághoz* esetlegesen szükséges és így a rövidített képzést lehetővé tévő ÖGY (időpontja az iskolára bízva)	13. és 14. osztály között	csak a kerettantervben leírtak szerinti időpontban és óraszámában
Szerződéstípus az összefüggő szakmai gyakorlat megvalósítására	általános EM szakképesítésre (szakmaspecifikus gyakorlatra)	általános vagy ágazati EM (a konkrét esettől függő, egyéni elbírálással)	• általános EM szakképesítésre vagy • a szakképzési évfolyamokon teljes képzési időre kötött TSZ magában foglalja	9-12. évfolyamon ágazati EM 13. évfolyamon NINCS összefüggő gyakorlat (egyéb gyakorlati képzésre TSZ vagy normál EM)
Tanulói juttatás az összefüggő szakmai gyakorlatra, normatíva elszámolhatósága	tanulói juttatás nincs, normatíva elszámolható	tanulói juttatás nincs, normatíva elszámolható	tanulói juttatás van, normatíva elszámolható	tanulói juttatás nincs, normatíva elszámolható

*A beszámítással kapcsolatos döntést az intézményvezetőnek meghoznia. Mérlegelnie kell, hogy a kerettanterv szerinti második szakképzési évfolyam teljesítéséhez és a szakmai vizsga gyakorlati részére történő felkészüléshez (összefüggő gyakorlattal vagy nélküle) elegendőnek bizonyulnak-e a korábbi tanulmányok.

8.4 Híd program

8.4.1 A Híd programok célja

A köznevelési HÍD programok a köznevelés rendszerének olyan **speciális „felzárkóztató” és ismeret-kiegészítő** programjai, amelyek a tanulók későbbi tanulmányainak megalapozását, ismereteik megerősítését szolgálják, és amelyek sikeres teljesítését követően a tanulók tanulmányaikat, például szakképzési évfolyamokon is folytathatják. A HÍD II. programban részsakképesítés is szerezhető.

8.4.2 Köthető-e tanulószerveződés a HÍD II. programban?

Nem. A köznevelési HÍD II. programok évfolyamai – noha a képzések az állami intézményfenntartó központ által kijelölt szakiskolákban kerülnek megszervezésre – nem minősülhetnek szakképzési évfolyamoknak. A HÍD II. programok évfolyamain ezért tanulószerveződés nem köthető.

8.4.3 Köthető-e együttműködési megállapodás a HÍD II. programban?

Igen. A HÍD II. programoknak van szakmai képzési tartalma, amellyel kapcsolatban a vonatkozó, adaptált szakképzési kerettantervek összefüggő szakmai gyakorlatot is meghatároznak. Ezen gyakorlatok esetén az Szt. 56. §-a szerinti együttműködési megállapodás köthető.

Az összefüggő szakmai gyakorlatát együttműködési megállapodás keretében teljesítő tanuló esetére nem vonatkozik az Szt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, tanulói pénzbeli juttatás fizetését előíró kötelezettség, hiszen a tanuló nem szakképzési évfolyamon tanul.

8.5 Szakiskola közreműködése a tanuló gyakorlati képzésében, teljesítési megbízotti jogviszony keretében

Az a gazdálkodó szervezet, amelyik csak részben rendelkezik a gyakorlati képzéshez szükséges feltételekkel, teljesítési megbízottat vonhat be a gyakorlati képzés megvalósításához. A gazdálkodó szervezet szakiskolával, mint teljesítési megbízottal, is köthet megállapodást. A jogszabály értelmezéséből azonban következik, hogy amelyik gazdálkodó teljes egészében rendelkezik a feltételekkel, nem vonhat be teljesítési megbízottat, azaz nem köthet együttműködési megállapodást átirányításra sem iskolával, sem egyéb szervezettel. A Magyar

Kereskedelmi és Iparkamara a teljesítési megbízotti jogviszony megkötéséhez egységes eljárásrendet dolgozott ki. Fontos, hogy a teljesítési megbízotti jogviszony létesítését csak a tanulószerveződést megkötő szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet kezdeményezheti. Amennyiben az elméleti képzést biztosító iskola úgy ítéli meg, hogy a tanuló komplex szakmai vizsgájára történő felkészüléséhez kifejezetten az ő közreműködése is szükséges, az eljárást a fenntartójánál kell kezdeményezni. Az eljárási rendet az állami fenntartású intézmények részére a fenntartásért felelős szervezet megküldte.

8.6 Kamarai garanciavállalás

8.6.1 Hatása az iskolai tanműhelyekben folyó gyakorlati képzésre

A tanulószerveződések megkötése a tanév során korábbi időszakra esik, így az iskola hamarabb képet kap arról, milyen tanműhelyi kihasználtságra számíthat a következő időszakban – előre kalkulálhat az oktatóival.

Fontos alapelv a tervezésnél és azt követően az igazolás kiadásánál is, hogy **a kamara figyelembe veszi az iskola kötelezettségeit**, lehetőség szerint az igényeit, illetve az Nkt. előírásai szerinti minimum létszámadatokat (a köznevelési törvény 4. mellékletében a szakiskolai gyakorlati képzésre meghatározott minimális csoportlétszám 6 fő.).

Az előzetes szakmai egyeztetések során a területi kamarának az iskolával közösen kell kialakítani a legoptimálisabb elosztást. Ez azt jelenti, hogy a területi kamara az iskola szakmai véleményét és javaslatait figyelembe veszi, ugyanakkor **a cél az, hogy az arra alkalmas tanulók minél hamarabb vállalati környezetben, munkafolyamatba ágyazott tanulással** sajátítsák el a választott szakképesítést. Azon a tanulók számára, akiknek a szakmai elméleti és gyakorlati felkészültsége hiányos, illetve általános képességeik nem megfelelőek, iskolai felzárkóztatás keretében kerülhet sor a munkaerő-piaci kompetenciák, gyakorlati készségek megfelelő szintű fejlesztésére, tekintettel arra, hogy az iskola rendelkezik a megfelelő szakmai, pedagógiai és módszertani ismeretekkel, tapasztalatokkal.

8.6.2 Hatása az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre

Abban az esetben, ha nem biztosított a megfelelő képzőhely, akkor a szakképző iskolának kell gondoskodni a tanuló gyakorlati képzéséről. A tanulók gyakorlati képzésére ebben az esetben

iskolai tanműhelyben vagy külső gyakorlati képzőhelyen együttműködési megállapodás keretében van lehetőség.

A kamarai igazolás kiadása tehát kiterjed az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre is, azaz az Szt. 56. § (1) bekezdésének a)–d) pontjában megadott összes esetre. Ennek megfelelően együttműködési megállapodás kötése is csak akkor lehetséges, ha a kamara kiadta az igazolást arról, hogy részéről nem biztosított a tanuló szerződés-kötéséhez a megfelelő képzőhely az adott tanuló számára.

8.6.3 Kamarai garanciavállalás dokumentumai

Iskolai kapcsolattartó adatlapja. Az iskolai kapcsolattartó a kamarával történő operatív együttműködésben kiemelt fontosságú személy, akivel a területi kamara kijelölt szakképzési tanácsadója személyesen fogja felvenni a kapcsolatot és egyeztetni az operatív szintű ügyintézés részleteiről.

Iskolai adatlap. Az iskolával kapcsolatos adatgyűjtés célja, hogy a területi kamara meghatározott információt szerezhessen be a szakiskolai intézmény(ek) vonatkozásában a külső gyakorlati képzőhelyen tanuló szerződéssel potenciálisan elhelyezhető szakiskolai tanulókról, a szakiskola szakmaszerkezetéről, képzési profiljáról, oktatott szakmáiról.

Iskolai tanműhelyi felmérés kérdőíve. Az információgyűjtés a kamarai garanciavállalással kapcsolatban felméri, hogy az adott szakiskola rendelkezik-e a Nemzeti Foglalkoztatási Alaprész képzési alaprésze decentralizált pályázati keretének terhére létrehozott tanműhellyel, illetőleg a TÁMOP vagy egyéb uniós forrásból létrehozott tanműhellyel, továbbá a tanműhely valamely TISZK tanműhelyének/központi képzőhelyének minősül-e. A felmérés célja a fenntartási kötelezettségek szem előtt tartása, iskolai igények figyelembevétele.

Tanulói adatlap. A tanulóval kapcsolatos adatgyűjtés általános célja az Szt. 46. §-ában 2015. július 1-jétől bevezetésre kerülő, a kamarai garanciavállalással kapcsolatos gazdasági kamarai feladat-ellátási kötelezettség teljesítése az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseivel összhangban.

Az adatgyűjtés közvetlen célja a tanuló szerződés megkötésének a gazdasági kamara által történő elősegítése és az igazolás kiállításának alapjául szolgáló szakiskolai tanulói adatok összegyűjtése. Az adatkezelő és az adatfeldolgozó a gazdasági kamaráról szóló 1999. évi CXXI. törvényben meghatározott, területi kamara.

Kamarai igazolás. A területi kamara akkor állítja ki, ha részéről nem biztosított a megfelelő képzőhely egy adott tanuló számára. Ez teszi lehetővé az iskola számára, hogy gondoskodjon a tanuló gyakorlati képzéséről az iskolai tanműhelyben vagy együttműködési megállapodás keretében. Az igazolás kiállításának végső dátuma a **2014/2015-ös tanévben 2015. június 15.** Az iskola ebben az időpontban már biztosan kalkulálhat a következő tanévre vonatkozó tanműhelyi adatokkal. Az igazolást követően a területi kamara aktívan nem avatkozik bele a rendszerbe, az esetleges későbbi tanulószersződés-kötések szórvány jellegűek.

8.6.4 Nyilvántartásba vett tanulószersződések nyomon követése

A kamara online felületet biztosít a szakképző iskolák részére, ahol az intézmény nyomon követheti tanulószersződés-számának alakulását, megtekintheti a tanulói által kötött tanulószersződések is. A felület továbbá arra is lehetőséget ad, hogy az iskola egyszerűen, gyorsan eleget tudjon tenni adatszolgáltatási kötelezettségének is a területi kamara irányában.

8.7 Iskolai évfolyamok számozása

Az iskolai évfolyamok számozása – a meghatározott kivétellel – az általános iskola első évfolyamától kezdődően a középiskolai tanulmányok utolsó évfolyamáig, a kiegészítő nemzetiségi oktatás feladatait ellátó iskola első évfolyamától és az alapfokú művészeti iskolában az első alapfokú évfolyamtól **folyamatos.**

A fentiektől eltérően

- a kilencedik évfolyamot megelőző Hídprogram keretében szervezett évfolyamnak H/I, H/II/1, H/II/2,
- az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskolák kötelező előkészítő évfolyamának 9/E,
- a kizárólag szakmai elméleti és gyakorlati oktatást folytató szakiskolai - közismereti kerettantervben foglalt követelmények vagy a középiskola tizedik évfolyamának teljesítését követő - szakképzési évfolyamoknak Ksz/11, Ksz/12,
- a szakközépiskolák szakiskolai végzettséggel rendelkező tanulók érettségire történő felkészítését végző évfolyamának Szé/12/1, Szé/12/2

az elnevezése.

9 INFORMÁCIÓK SZAKISKOLAI TANULÓK ÉS SZÜLEIK RÉSZÉRE

9.1 A szakiskola

A szakiskola feladata diákjainak felkészítése szakmai vizsgára, illetve arra, hogy szakképzett munkavállalóként állhassanak munkába. A szakiskolát végzett tanulók érettségit adó szakközépiskolában tanulhatnak tovább kétéves programban.

A szakiskolának **három, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást** magában foglaló szakképzési évfolyama van.

A szakiskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, szakképesítések körében a szakképzési kerettanterv szerint folyhat szakképzés.

A szakmai vizsga letételét követően a tanuló két év alatt középiskolában készülhet fel az érettségi vizsgára.

9.2 Duális képzés

A duális képzésben a tanulók a szakmai elméleti és a gyakorlati alapismereteket a szakképző iskolában sajátíthatják el, gyakorlati képzésük pedig a szakiskolában a kilencedik évfolyam összefüggő gyakorlatától, illetve a tizedik évfolyamtól kezdődően a gazdálkodó szervezeteknél folyik tanulószerveződés keretében.

A szakiskolai tanulók gyakorlati képzése **az első szakképző évfolyamon kizárólag tanműhelyi keretek között** folyik. A sikeres szintvizsga (kötelező a jogszabályban előírt tanulók számára) letétele után már a kilencedik évfolyam összefüggő gyakorlatától kezdődően (a teljes hátralévő képzési időre) tanulószerveződéses jogviszony keretében mehetnek ki külső gyakorlati képzőhelyekre. Sikertelen szintvizsga esetén a tanulók továbbra is iskolai tanműhelyi körülmények között végezhetik a gyakorlatukat, vagy gazdálkodó szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében.

9.3 A tanulószerveződés

Tanulószerveződés a tanulóval – az Szt.-ben foglalt kivétellel – az adott képzés első szakképzési évfolyamának kezdetétől kezdődő hatállyal, az első, állam által elismert szakképesítésre történő

felkészítés céljából folyó, költségvetési támogatásban részesíthető képzésre köthető. A tanulószervezőket a területi kamara tartja nyilván. A megkötött szerződés csak a kamarai ellenjegyzéssel válik érvényessé és a tanulószerveződésben megjelölt naptól hatályos.

9.4 A tanulószerveződéses jogviszony előnyei

- A tanuló havonta pénzbeli juttatást kap, melyet a teljesítményének figyelembevételével félévente emelni kell. A pénzbeli juttatás havi mértéke a gyakorlati képzési időtől függ, mely átlagosan a mindenkori minimálbér tizennyolc százaléka.
- A tanuló társadalombiztosítási szempontból biztosítottá válik, betegség esetén táppénzre jogosult.
- A tanulószerveződéses képzési idő szolgálati időnek számít, így később a nyugdíj kiszámításánál is figyelembe veszik.
- A tanuló a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzésben részesül.
- A tanuló elhelyezkedési lehetőségei megnőnek. A gyakorlati képzést biztosító vállalkozás a szakmai bizonyítvány megszerzését követően munkavállalóként alkalmazhatja is.

9.5 A tanuló kötelezettségei a képzés során

- a gyakorlati képzést szervező szervezet képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja,
- a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja,
- a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja,
- nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a gyakorlati képzést szervező szervezet jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné.

9.6 Hiány-szakképesítés

A hiány-szakképesítések minden tanévben az alapján kerülnek meghatározásra, hogy a munkaerő-foglalkoztatásban érintett gazdálkodó szervezetek részéről várhatóan hogy alakul a szakképzett munkaerő iránti igény. **A hiány-szakképesítések megyénként eltérőek és évente kormányrendeletben** jelennek meg. Mivel ezekben a szakképesítésekben munkaerő-piaci igény jelentkezik, a tanulók nagyobb valószínűséggel tudnak elhelyezkedni.

9.7 Szakiskolai tanulmányi ösztöndíj

A szakiskolai tanulmányi ösztöndíj célja a hiány-szakképesítések körébe tartozó, első szakképesítés megszerzésére irányuló, nappali rendszerű képzésben részt vevő tanulók támogatása.

Ösztöndíjban részesülnek a szakiskola szakképzési évfolyamán, az első szakképesítésre felkészítő, nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, hiány-szakképesítést tanulók.

A hiány-szakképesítést választó tanuló **a tanulószerveződéses pénzbeli juttatáson felül** még szakiskolai tanulmányi ösztöndíjban is részesülhet. Az ösztöndíj mértéke az első szakképzési évfolyam első félévében tanulónként egységesen 10 000 Ft/hó. A továbbiakban csak akkor jár, ha tanulmányi átlageredmény 2,51 felett van. Az első szakképzési évfolyam második félévétől kezdődően, és a további félévekben, ha a tanulmányi átlageredmény emelkedik, az összege is emelkedik. Az ösztöndíj összegét a szakképző iskola havonta fizeti ki a tanuló részére.

Szakiskolai tanulmányi ösztöndíjban a részszerződéses tanuló is részesülhet.

Tanulmányi átlag	Ösztöndíj mértéke
2,51-3,0	10 000 Ft/hó
3,01-3,5	15 000 Ft/hó
3,51-4,0	20 000 Ft/hó
4,01-4,5	25 000 Ft/hó
4,51-5,0	30 000 Ft/hó

9.8 Kamarai garanciavállalás

9.8.1 Kedvező hatásai a tanuló számára

Azon tanulók számára, akiknek a gyakorlati képzése iskolai tanműhelyben valósul meg, a kamarai garanciavállalás bevezetésének köszönhetően lehetőség nyílik arra, hogy a gyakorlati képzésük a jövőben tanulószerveződéses jogviszony alapján, valós vállalati munkakörülmények között folytatódjon. Ezáltal ők is biztosítottá válnak, illetve rendszeres havi pénzbeli juttatásban részesülnek.

9.8.2 A kamarai garanciavállaláshoz kapcsolódó „Tanulói adatlap”

A kamarai garanciavállaláshoz és a kamarai igazolások kiadásához nélkülözhetetlen a tanulók előzetes felmérése, „számbavétele”. Tekintettel azonban arra, hogy erre vonatkozóan az Szt. nem ír elő kötelező adatszolgáltatást a tanulók részéről, adatai kezeléséhez be kell szerezni a hozzájárulásukat.

A tanulószerveződés megkötéséhez szükség van a tanuló néhány adatára. Az adatok megadása önkéntes, de elengedhetetlen a tanulószerveződés megkötéséhez. Az adatkezelő maga a területi kamara, az adatok tárolásának időtartama maximum 5 év. Amennyiben a tanuló még nem múlt el 16 éves, az adatlapot a szülővel vagy törvényes képviselővel is alá kell íratni.

10 SZINTVIZSGA

10.1 A szintvizsga célja és az érintettek köre

A szintvizsga a szakképzés szakmai követelményeire épül, elsősorban gyakorlati feladatokból áll.

A szintvizsga célja, hogy felmérje: a szakiskolai tanuló elsajátította-e **az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, kihelyezhető-e** gazdálkodó szervezethez „üzemi” (termelési) körülmények közé.

Szintvizsgát annak a szakiskolai tanulónak kötelező tennie, aki nappali rendszerű oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt a szakmai képzésben és nem rendelkezik érettségi végzettséggel. A vizsga minden – az előzőekben meghatározott – tanuló számára kötelező, amelynek eredménye a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe nem számít bele.

A szintvizsga lefolytatására rendelkezésre álló vizsgaidőszakot a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény szerint szervezett szintvizsgák esetében az szvk-k, az Szt. szerint bonyolított szintvizsgák tekintetében az Szt. határozza meg.

10.2 A szintvizsgák időpontjai:

- Az új OKJ szerint indított szakképesítések esetében az első szakképző évfolyam tanévében február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban.
- A 32/2011 NGM rendelet szerint indított ún. „2+2”-es (kifutó rendszerű) képzés esetében a képzési idő felét követően (12. évfolyam eleje).

A szintvizsga követelményét a szakképesítés szakképzési kerettanterve alapján a gazdasági kamara dolgozza ki. **A szakiskola a felvételtkor ismerteti a szintvizsga követelményeit** a tanulóval, valamint a honlapján folyamatosan biztosítja a szintvizsga követelményeinek nyilvánosságát. A feladatbankok a www.isziir.hu honlapon megtalálhatók.

10.3 Szintvizsga és tanuló szerződés-kötés összefüggései

Új OKJ szerint indított szakképesítések esetében:

A szakiskolai képzésben a kilencedik évfolyamon a szakmai gyakorlati képzést – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével – a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kell megszervezni. Ezen évfolyam szorgalmi időszakában az eredményes szintvizsga teljesítésének nincs következménye. A tanuló gyakorlati képzése a szorgalmi időszak befejezéséig továbbra is az iskolai tanműhelyben vagy gazdálkodó szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében valósulhat meg. Az összefüggő szakmai gyakorlat kezdetétől a hátralévő teljes képzési időre azonban már köthető tanuló-szerződés.

Sikertelen szintvizsga esetén a gyakorlati képzés tizedik és tizenegyedik évfolyamon továbbra is iskolai vagy kizárólag gyakorlati célt szolgáló vállalati tanműhelyben szervezhető.

A 32/2011 NGM rendelet szerint indított ún. „2+2”-es kifutó rendszerű képzés esetében:

A régi képzési rendben induló és ebben is végző tanulók mentesülnek a szintvizsga-szigorítás alól. A szintvizsga hiánya semmilyen kötöttséget nem jelent számukra a képzés helyszíne tekintetében, tanuló-szerződéses jogviszony keretében külső gyakorlati képzőhelyen sajátíthatják el az előírt gyakorlatot.

10.4 Szintvizsga és a szakmai záróvizsga kapcsolata

A szintvizsgát érintően a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény nem adott lehetőséget a szakmai és vizsgakövetelményekben előírt szintvizsga teljesítése alóli felmentésre. A régi OKJ szerinti szakképesítésekhez kiadott szakmai és vizsgakövetelmények nem írják elő minden esetben kötelező jelleggel a szintvizsgát, hanem „szervezhető”-ként jelölik meg. A vizsgakövetelményeknél az került megfogalmazásra, hogy **az eredményes szintvizsga, mint a szakmai vizsgára bocsátás feltétele**, csak abban az esetben jelentkezik, ha a szintvizsgát a gazdasági kamara megszervezte. Ha az érintett szakképesítésben tehát nem kerül(t) sor az iskolai rendszerű képzés alatt szintvizsga megszervezésére, úgy azt a vizsgára bocsátás feltételeként sem lehet megkövetelni.

10.5 Milyen szintvizsgára vonatkozó kötelezettsége van az új képzési rendszerbe átjelentkezett tanulónak?

Az ún. „2+2-es” szakiskolai képzési formában 9-10. évfolyamot teljesített tanuló az Szt. szerinti új képzési formába jelentkezhet át a szakképző iskola igazgatójának az engedélye alapján. A megalapozott beszámíthatóság esetén a tanuló már az új OKJ szerinti képzésben fejezheti be a tanulmányait.

A szintvizsgát érintően az átiskolázott tanulóra már az új szabályokat kell alkalmazni, azaz a szakiskolai tanuló szakmai gyakorlati képzésére a tizedik és tizenegyedik évfolyamon a szintvizsga teljesítéséig kizárólag a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kerülhet sor. Az átiskolázás után tehát egyéb képzőhelyre csak akkor mehet, ha sikeres szintvizsgát tett.

11 SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS ELSZÁMOLÁSA

11.1 A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek köre

A szakképzési hozzájárulással kapcsolatos tudnivalókról az Szht. rendelkezik. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek köre úgy került meghatározásra, hogy a munkaerő foglalkoztatásában érdekelt munkáltatók többsége – néhány indokolt kivétellel – legyen hozzájárulásra kötelezett.

A vállalkozások

- egyfelől **kötelesek hozzájárulni** a szakképzés költségeihez,
- másfelől a törvény hatálya alá tartozó gyakorlati képzés szervezése esetén a **hozzájárulásukat csökkenthetik**, és támogatásban részesülhetnek.

Szakképzési hozzájárulásra kötelezett a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet is, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik.

A törvény megteremti a lehetőségét a közhasznú nonprofit gazdasági társaság esetében, hogy csak a vállalkozási tevékenysége arányában legyen hozzájárulás fizetésére kötelezett.

A szakképzési hozzájárulás alanya az a gazdasági társaság is, amelyet felsőoktatási intézmény alapított, illetve amelyben a felsőoktatási intézmény részesedést szerzett.

11.2 Mentességek, kedvezmények

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki adófizetési kötelezettségének *átalányadózással* tesz eleget, a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét az átalányadó megfizetésével teljesítheti. Ez alapján bevallási és elszámolási kötelezettsége sem keletkezik.

Az *egyszerűsített vállalkozói adó* (EVA) hatálya alá tartozó adóalany az általa munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók után a kétszeres minimálbér 1,5 százalékának megfizetésével tesz eleget szakképzési hozzájárulási kötelezettségének, ezért e tekintetben nem keletkezik bevallási és elszámolási kötelezettsége.

A *KIVA* alanyai mentesülnek a szakképzési hozzájárulási kötelezettség alól, a kötelezettség gyakorlati képzéssel történő teljesítése sem értelmezhető. Következésképpen, amennyiben az

érintett adóalanyi kör kisvállalati adóalanyként mégis folytat gyakorlati képzést együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján, akkor nem tarthat igényt a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő normatív csökkentő tételre, illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy része visszaigénylésére.

A KATA alanyai a tételes adó megfizetésével nem mentesülnek a kisadózónak nem minősülő személyek részére juttatott jövedelmek után teljesítendő szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól. A KATA adóalanyának tehát a szakképzési hozzájárulással szemben elszámolási és visszaigénylési lehetősége van.

11.3 Szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítése

A szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja. Mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának 1,5 százaléka (bruttó kötelezettség).

A törvény a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítése szempontjából alapvető különbséget tesz aszerint, hogy a hozzájárulásra kötelezett miként teljesíti a kötelezettségét.

A teljesítés történhet:

- az Szt hatálya alá tartozó **tanuló, illetőleg** a felsőoktatási törvény hatálya alá tartozó **hallgató gyakorlati képzésének** megszervezésével,
- **saját munkavállalók** képzésével (csak a törvényben foglalt feltételek teljesítése esetén),
- az állami adóhatóságnál vezetett **szakképzési hozzájárulás számlára történő befizetéssel.**

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésének módját a törvény keretei között a hozzájárulásra kötelezett továbbra is maga választja meg.

A szakképzési hozzájárulás **gyakorlati képzéssel teljesíthető:**

- a szakközépiskola vagy szakiskola és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött **együttműködési megállapodás alapján** az iskolai rendszerű szakképzésben a nappali rendszerű oktatásban és a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, vagy

- a szakképző iskola tanulója és a hozzájárulásra kötelezett között létrejött **tanulószerződés alapján** folytatott gyakorlati képzés – ideértve a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlatot is – szervezésével,
- az államilag támogatott létszám tekintetében a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében szervezett szakmai gyakorlattal, ha a szakmai gyakorlatra külső képzőhelyen, a hallgatóval kötött **hallgatói munkaszerződés alapján** kerül sor.

Gyakorlati képzést tanulószerződés vagy együttműködési megállapodás keretében az Szt.-ben foglaltaknak megfelelően lehet szervezni, a hallgatók esetében a felsőoktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodásban kell rögzíteni a gyakorlati képzés végrehajtását.

Megjegyzendő, hogy az iskolai rendszerű képzéseknél **csak az állami fenntartású** szakképző intézményben **vagy** – nem állami fenntartású szakképző iskolákban – **szakképzési megállapodás alapján** szervezett képzések esetében teljesíthető a szakképzésői hozzájárulás a gyakorlati képzés szervezésével.

11.4 Szakképzési hozzájárulás elszámolása

A bevallási időszak tekintetében a szakképzési hozzájárulás előlegének és elszámolásának bevallására a 08-as bevallás szolgál.

Előleg bevallása során a hozzájárulásra kötelezett az év 1–11. hónapjára vonatkozóan havonta szakképzési hozzájárulási előleget fizet.

Az előleg mértéke a tárgyhavi bruttó kötelezettség. A normatíván alapuló csökkentő tétel az előleg befizetésénél figyelembe vehető és a törvényi feltételek teljesülése esetén visszaigényelhető.

Az **előleg összegét havonta a hozzájárulásra kötelezett maga állapítja meg**, elektronikus úton vallja be, és az esetleges **csökkentő tételeket is figyelembe véve fizeti meg** a tárgyhót követő hónap 12. napjáig az állami adóhatóság által vezetett számlára, vagy élhet a visszaigénylés lehetőségével.

Számlaszám: NAV Szakképzési hozzájárulás beszedési számla 10032000-06056061, adónem kód: 182

Visszaigénylés vagy átvezetés más adónemre a 17-es „Átvezetési és kiutalási a folyószámlán mutatkozó túlfizetéshez” nyomtatványon lehetséges.

Visszaigénylés, kiutalás legkorábban a bevallás esedékességének napjától lehetséges (előlegnél, elszámolási különbözetnél is).

Éves elszámolás során a hozzájárulásra kötelezett

- a szakképzési hozzájárulás alapját és az éves bruttó kötelezettségét,
- a gyakorlati képzésre elszámolt csökkentő tétel és a saját munkavállaló képzési költségeivel összefüggő levonás éves összegét,
- az éves bruttó kötelezettség és a csökkentő tételek különbözeteként megállapított éves nettó kötelezettségét

maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a tárgyévet követő év január 12. napjáig az állami adóhatóságnak.

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a tárgyévet követő év január 12. napjáig kell befizetni vagy a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

A kötelezettségeit meghaladóan elszámolt kötelezettségcsökkentő részösszeg a „17-es átvezetési és kiutalási kérelem a folyószámlán mutatkozó túlfizetéshez” elnevezésű nyomtatvány benyújtásával **igényelhető vissza.**

11.5 Szakképzési hozzájárulás visszatérítése

Ha a gazdálkodó szervezet a hozzájárulási kötelezettségét kizárólag szakképző iskolai tanuló részére megszervezett gyakorlati képzés szervezésével teljesíti, és a csökkentő tételek összege meghaladja a bruttó kötelezettsége mértékét, az azt meghaladó részt az alábbiak szerint – egyetlen eset kivételével –, az állami adóhatóságtól visszaigényelheti.

Ha a tanuló gyakorlati képzésével összefüggésben az együttműködési megállapodás és a tanulószerveződésre számított csökkentő tételek összege a bruttó kötelezettség mértékét meghaladja, és

- az együttműködési megállapodás (EM) alapján számított csökkentő tétel $\geq$ bruttó kötelezettség (BK), akkor kizárólag a tanulószerveződés (TSZ) alapján számított csökkentő tétel vehető figyelembe

	Bruttó kötelezettség (BK)	EM alapján elszámolt kötelezettség csökkentő tétel	TSZ alapján elszámolt kötelezettség csökkentő tétel	Különbség	Vissza igényelhető
$EM \geq BK \rightarrow$ csak TSZ	45.000	52.000	50.000	$45.000 - 50.000 = -5.000$	5.000

- az együttműködési megállapodás alapján számított csökkentő tétel < bruttó kötelezettség, és az együttműködési megállapodás alapján számított csökkentő tétel $\geq$ tanulószerveződés alapján számított csökkentő tétel, akkor a csökkentő tétel legfeljebb a bruttó kötelezettség

	Bruttó kötelezettség (BK)	EM alapján elszámolt kötelezettség csökkentő tétel	TSZ alapján elszámolt kötelezettség csökkentő tétel	Különbség BK-(EM+TSZ)	Vissza igényelhető
$EM < BK$ és $EM \geq TSZ \rightarrow \max BK$	100.000	55.000	50.000	-5.000	0

- az együttműködési megállapodás alapján számított csökkentő tétel < bruttó kötelezettség, és az együttműködési megállapodás alapján számított csökkentő tétel < tanulószerveződés alapján számított csökkentő tétel, akkor a csökkentő tételnek a bruttó kötelezettséget meghaladó összege igényelhető vissza (legoptimálisabb verzió).

	Bruttó kötelezettség (BK)	EM alapján elszámolt kötelezettség csökkentő tétel	TSZ alapján elszámolt kötelezettség csökkentő tétel	Különbség BK-(EM+TSZ)	Vissza igényelhető
$EM < BK$ és $EM < TSZ \rightarrow BK$ feletti rész	42.000	22.000	135.000	$42e - (22e + 135e) = -115e$	115.000

- Ha a bruttó kötelezettség nulla, akkor kizárólag a tanulószerveződés alapján számított csökkentő tétel vehető figyelembe a visszaigénylésnél

A fenti összefüggések az előlegnél és az elszámolásnál is érvényesek.

A visszaigénylés lehetősége független attól, hogy a gyakorlat költsége nagyobb, vagy kisebb az alapszabványhoz képest! Ha gyakorlat költsége $\leq$ alapszabvány $\times$ súlyszorzó, a szakképzési hozzájárulásra kötelezett akkor is élhet a visszaigénylés lehetőségével, egyéb feltételek megléte esetén.

Az a gazdálkodó szervezet, aki kizárólag együttműködési megállapodás alapján végez képzési tevékenységet, a csökkentő tételt csak a bruttó kötelezettség mértékig lehet figyelembe venni. Visszaigénylés nincs.

Ha a hozzájárulásra kötelezett az általa megkötött tanulószerveződést az abban foglalt határidő lejártá előtt jogellenesen felmondja, a tanulószerveződés alapján e törvény szerint a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége terhére a tanulószerveződés felmondásáig elszámolt csökkentő tétel teljes összegét az adózás rendjéről szóló törvény önellenőrzésre vonatkozó szabályainak megfelelően a szerződés felmondását követő 15 napon belül köteles az állami adóhatóságnál vezetett számlára visszatéríteni.

11.6 A gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető normatívák

Alapnormatíva összege a 2015. évben 453 000 forint/fő/év, amelyet minden évben a költségvetésről szóló törvény állapít meg. Ez az összeg független a gyakorlati képzés költségigényétől, a tanulószerveződés esetében a súlyszorzó igazodik ahhoz.

A szakképzési hozzájárulást a törvényben meghatározott gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét a 280/2011. Kormányrendeletben meghatározott módon számított csökkentő tétel figyelembevételével csökkentheti.

Együttműködési megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzésben érintett tanuló esetében a gyakorlati képzési normatíva összegét egy napra meghatározva, az alapnormatíva összegének 130-cal történő elosztásával kell kiszámítani. $453.000/130 = 3.485$ Ft/tanuló/nap.

Előleg havonta tanulónként: gyakorlati napok száma $\times$ 3.485 Ft/tanuló/nap

Éves csökkentő tétel tanulónként: tárgyévi gyakorlati napok száma $\times$ 3.485/tanuló/nap

Tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés esetében az éves bruttó kötelezettség az alábbiak szerint meghatározott csökkentő tétel összegével csökkenthető.

Amennyiben a tanulószerveződés hatálya a tárgyévi teljes időtartamára fennáll, tanulónként az alapnormatíva összege és a tanulószerveződésben megnevezett szakképesítéshez tartozó, **szakképesítésenkénti súlyszorzó** szorzata alapján kell meghatározni.

Amennyiben a tanulószerveződés hatálya a tárgyév teljes időtartamára nem áll fenn, akkor tanulóként a csökkentő tétel éves összege a havi csökkentő tételek összege.

Ha a tanulószerveződés

- megkötésére hónap közben kerül sor, a csökkentő tétel meghatározott összege azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített.
- hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan a csökkentő tétel meghatározott összegét az adott hónapból a tanulószerveződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni.

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél a csökkentő tétel havi összegét a tárgyév 1-11. hónapjára vonatkozóan tanulóként a csökkentő tétel éves összegének egy tizenketted része képezi.

A csökkentő tétel számítása a 280/2011. Kormányrendelet mellékletei alapján szakképesítésenkénti normatíva figyelembe vételével történik.

- 1. melléklet: a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény alapján
- 2. melléklet: a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény alapján

indított szakképzés esetében.

11.7 A befejező szakképzési évfolyamon, az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítő tanuló esetében csökkenthető-e a vállalkozás szakképzési hozzájárulási kötelezettsége a normatíva összegével a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól?

Nem. A befejező szakképzési évfolyamon az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítő tanuló az Szt 63. § (5) bekezdése alapján a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószerveződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult. Ettől az időponttól a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, így a gazdálkodó szervezet szakképzési hozzájárulási kötelezettségét nem tudja gyakorlati képzés szervezésével teljesíteni. A törvényi előírás alapján a vállalkozásnak tanulói juttatást sem kell fizetnie tanuló számára, a vállalkozás szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével.

11.8 A befejező szakképzési évfolyamon, az utolsó tanítási nap és a szakmai vizsga időpontja közötti időszakban csökkenthető-e a vállalkozás szakképzési hozzájárulási kötelezettsége a normatíva összegével?

Igen. A befejező szakképzési évfolyamon az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket a szorgalmi időszak végéig teljesítő tanulót a tanulói pénzbeli juttatás a tanulmányok befejezését követő első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig illeti meg. A tanulószerveződés a tanuló sikeres komplex szakmai vizsgája esetén a szakmai bizonyítvány kiállításának napján szűnik meg.

Az utolsó tanítási nap és a szakmai vizsga időpontja közötti időszakban a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, azonban ebben az időszakban a gyakorlati képzést szervező vállalkozás pénzbeli juttatást köteles fizetni a tanuló számára, ezért indokolt, hogy a tanulószerveződés megszűnéséig csökkentheti szakképzési hozzájárulási kötelezettségét a gyakorlati képzési normatíva összegével. A tényleges gyakorlati képzési időszakon túlmenően is biztosított, a tanulói juttatás összegét meghaladó mértékű normatíva-elszámolási lehetőség a gyakorlati képzést ösztönző eszköznek tekinthető.

12 KIHEZ FORDULHATOK? MIBEN TUDNAK SEGÍTENI A SZAKKÉPZÉSBEN ÉRINTETT SZERVEZETEK, INTÉZMÉNYEK!

Az Szt. előírásainak megfelelően a komplex szakképzési feladatok megvalósításában a gazdasági kamara és az iskola köteles együttműködni és az információkról tájékoztatni egymást, illetve a többi közreműködőt. A következőkben összefoglaltuk, milyen témákban illetékes a kamara, mely terület tartozik az iskolai tájékoztatás körébe.

12.1 A területi kamarák feladatai a gyakorlati képzésben:

- tanulószerveződések, együttműködési megállapodások nyilvántartása, felügyelete,
- gyakorlati képzőhelyek ellenőrzése, nyilvántartása,
- szintvizsga szervezése és lebonyolítása,
- kapcsolattartás és együttműködés a szakképzés helyi szereplőivel,
- kamarai garanciavállalás.

A tanulószerveződések és együttműködési megállapodások nyilvántartása és felügyelete

A tanulószerveződések és együttműködési megállapodások nyilvántartását és felügyeletét a területi kamarák végzik.

A gazdálkodó szervezetnek a **tanulószerveződés-kötési szándékát a területi kamarához** kell bejelenteni az erre szolgáló nyomtatványon. A területi kamara a gazdálkodó szervezetektől beérkezett szándékot írásban jelzi a szakképesítés szerint illetékes szakképző iskolának.

A gyakorlati képzést szervező **gazdálkodó szervezetek nyilvántartásba vétele** a gyakorlati oktatási szándékot jelző Igénybejelentő vagy a Nyilvántartásba vételi kérelem dokumentum alapján indul. A bejelentés alapján az adott szakképesítés tekintetében újonnan gyakorlati képzésbe bekapcsolódó gazdálkodó szervezet esetében a területi kamara megbízottja intézkedik az ellenőrzés lebonyolításáról, a nyilvántartásba vételről, illetve az érvényes bevezető ellenőrzési határozattal rendelkező gyakorlati képzőhely esetében a tanulószerveződés megkötéséről.

A tanulószerveződés megkötésének elősegítése és nyilvántartásba vétele minden esetben a **gyakorlati képző telephelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara** hatáskörébe tartozik.

A tanuló gyakorlati képzésére együttműködési megállapodással a hatályos Szt. alapján kerülhet sor. Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, melyet a területi kamara tart nyilván és az ellenjegyzésével válik érvényessé.

A gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése

A tanulószerveződés és az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés komplex szakmai és hatósági ellenőrzését a gazdasági kamara végzi. Az ellenőrzés célja:

- annak ellenőrzése, hogy a képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetek megfelelnek-e a jogszabályokban előírt személyi és tárgyi feltételeknek,
- kötelezettségek teljesítésének vizsgálata,
- annak ellenőrzése, hogy betartják-e a jogszabályokban a képzés tartalmára vonatkozó előírásokat,
- visszajelzés a gyakorlati képzés területén folyó tevékenységekről, tapasztalatokról, mely a képzési fejlesztésben hasznosul,
- tanácsadás a képzés szervezésében, lebonyolításában, adminisztrálásában

A területi kamarák feladatai:

- az ellenőrzések előkészítése, és lebonyolítása, az eljárás adminisztrálása,
- az ellenőrzésben részt vevő szakértők kiválasztása,
- a gyakorlati képzés minőségét segítő folyamatos tájékoztatás és tanácsadás,

Az ellenőrzés történhet:

- a tanulóval jogviszonyban álló szakképző iskola megkeresése,
- a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő (gyám) megkeresése alapján, vagy
- hivatalból.

A gazdálkodó szervezeteknél folyó gyakorlati képzőhelyek ellenőrzése **bevezető ellenőrzés** vagy **köztes ellenőrzés** formájában lehetséges. Tanulószerveződéses képzés megkezdése esetén a bevezető ellenőrzés a nyilvántartásba vétel feltétele.

A területi kamara ellenőrzést indít, ha bejelentés érkezik a szakképzést folytató szervezet képzési tevékenységére vonatkozóan.

A szakképző iskola köteles a területi kamarát megkeresni, tájékoztatni ha:

- A gyakorlati képzést folytató szervezet az iskola kérésére az általa vezetett foglalkozási naplót nem tudja bemutatni, ekkor a kamara soron kívül ellenőrzi a foglalkozási napló vezetésére vonatkozó előírások betartását.
- A gyakorlati képzést folytató szervezet azon tanuló képzésért – akinek a képzésben való részvétele ingyenes (első szakképesítését szerző tanuló) – díjazást kér, fogad el, a szakképző iskola a tudomására jutástól számított tizenöt napon belül köteles tájékoztatni a területi kamarát.

Szintvizsga

Szintvizsgát annak a szakiskolai tanulónak kötelező tennie, aki nappali rendszerű oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt a szakmai képzésben és nem rendelkezik érettségi végzettséggel. A vizsga minden tanuló számára kötelező, melynek szervezésével, **előkészítésével kapcsolatos feladatokat a területi kamarák látják el.**

Kamarai garanciavállalás

A kamarai garanciavállalás intézményének működtetése és a tanulószerveződések megkötésének elősegítése a területi kamarák feladata. Ennek értelmében fontos szerepet vállal annak érdekében, hogy a tanulók, szülők megfelelő információt, segítséget kapjanak a gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezet megkereséséhez, kiválasztásához, illetve a gyakorlati képzéssel kapcsolatos szabályozások, tudnivalók megismeréséhez.

12.2 Szakképző iskolák feladatai a szakképzésben

A gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése

Együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés esetén a képzéshez megkövetelt feltételek rendelkezésre állását a szakképző iskola joga és kötelezettsége ellenőrizni, melyet az együttműködési megállapodás aláírásával, felelősséggel elismer.

Adatszolgáltatási kötelezettség a tanulószerveződések megkötéséhez, módosításához, megszüntetéséhez, szüneteltetéséhez illetve a változások bejelentéséhez

- Tanuló által tanult szakképesítés megnevezése és OKJ száma
- Igazolás a tanuló pálya alkalmassági vizsgálatról

- Igazolás a tanuló egészségügyi alkalmassági vizsgálatról
- Évfolyam/félév megnevezése
- Szintvizsga kötelesség
- Érettségi vizsgával rendelkezik-e a tanuló
- Évfolyamismétlésre kötelezett tanuló neve, oktatási azonosítója
- Tanulói jogviszony szüneteltetésének kezdete és (várható) vége
- Szülési szabadság kezdete
- Tanulói jogviszony megszűnésének időpontja
- Igazolás sikeres komplex szakmai vizsgáról
- Értesítés arról, hogy a szakképző iskola a tanulót elégtelen tanulmányi eredmény miatt a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére

Adatszolgáltatási és aláírási kötelezettség az együttműködési megállapodások esetében

- Az együttműködési megállapodás részét képező függelék teljes adata a gyakorlati képzés megkezdéséhez
- Az állami fenntartásba került iskolák esetében az iskola helyett a fenntartó a szerződő fél aki, ezáltal a feladatokért és kötelezettségekért is egyaránt felelősséget vállal. Az együttműködési megállapodásokat és annak mellékleteit az elméleti képzést biztosító iskola igazgatójának és a fenntartónak is alá kell írni.

13 A GYAKORLATI KÉPZÉS ALAPFOGALMAI

- *első szakképesítés:* az iskolai rendszerű szakképzésben elsőként megszerzett, az OKJ-ban szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít;
- *második és további szakképesítés:* az iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett, az OKJ-ban szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít, és már meglévő, államilag elismert szakképesítés birtokában szerzik meg. Második és további szakképesítés költségvetési támogatása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek. Nem számít második szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben – szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott körben – szerezhető szakképesítés;
- *gazdálkodó szervezet:* gyakorlati képzést folytató, szakképzési hozzájárulásra kötelezett jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéni cég, egyéni vállalkozó;
- *egyéb szerv, szervezet:*
 - a) a köznevelési intézmények kivételével az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Szociális, a Pedagógia, a Képző- és iparművészet, a Hang-, film és színháztechnika ágazatba tartozó, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező
 - aa) költségvetési szervként működő intézmény,
 - ab) alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy,
 - ac) az ab) alpontban meghatározottak fenntartásában működő intézmény, továbbá
 - b) a Mezőgazdaság, a Kertészet és parképítés, valamint az Élelmiszeripar ágazatba tartozó gyakorlati képzést szervező őstermelő,
 - c) a vidékfejlesztésért felelős miniszter az általa fenntartott szakképző iskola tanulója tekintetében, amennyiben a tanuló a szakképző iskola termelői tevékenységet folytató saját tangazdaságában, tanüzemében vesz részt gyakorlati képzésen.
- *nyilvántartást vezető szerv:* a területi kamara;

- *állam által elismert szakképesítés*: az OKJ-ban meghatározott szakképesítés;
- *egészségügyi alkalmasság*: annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre;
- *pályaalkalmassági követelmény*: a szakképzésbe történő bekapcsolódás – szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott – azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a választott szakképesítés komplex szakmai vizsgájára és a választott tevékenység, foglalkozás ellátására;
- *gyakorlati képzést szervező*: a gyakorlati képzés feltételeinek biztosításáért felelős szakképző iskola vagy e törvény szerint nyilvántartásba vett gyakorlati képzést folytató;
- *gyakorlati képzést folytató*: gyakorlati képzési tevékenységét iskolai tanműhelyben, vagy együttműködési megállapodás, tanulószerveződés alapján ténylegesen folytató, a gyakorlati követelményekre való felkészítést végző szerv;
- *kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhely (KTM)*: kifejezetten erre a célra létrehozott vagy átalakított, a termeléstől, szolgáltató tevékenységtől teljesen elkülönített, a nyilvántartást vezető szerv által kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhellyé minősített, állandó tanműhelyvezetői felügyelettel működő, legalább nyolc tanuló képzésre alkalmas, iskolán kívüli gyakorlati képzőhely, ahol a tanulók tanulószerveződés vagy együttműködési megállapodás alapján vesznek részt a gyakorlati képzésben;
- *kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló képzőhely (KKH)*: kifejezetten erre a célra létrehozott vagy átalakított, a termeléstől, szolgáltató tevékenységtől teljesen elkülönített, iskolán kívüli gyakorlati képzőhely, amely az Szt. 2 §. 50. pontban megfogalmazott egyéb kritériumoknak nem mindenben felel meg;
- *egyéb képzőhely*: nem kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló képzőhely;
- *tanév*: az iskolában, kollégiumban szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak;
- *tanítási év*: amennyiben a törvény másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó szorgalmi időszak, kivéve az érettségi és a szakmai vizsga évét;

- *összefüggő szakmai gyakorlat:* a tanult ismeretek, készségek, jártasságok alkalmazását, megszilárdítását szolgáló tevékenység, amelyet lehetőleg munkahelyi körülmények között kell végezni;
- *sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:* az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, látási, hallási, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;
- *kompetencia:* egy feladat ellátásához szükséges mérhető, ellenőrizhető ismeretek, készségek, attitűdök (beállítódások) összessége.

14 TERÜLETI KAMARÁK ELÉRHETŐSÉGEI

[Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)

6000 Kecskemét, Árpád krt. 4.	
bkmkik@mail.datanet.hu	
Tel.: 76/501-500	www.bkmkik.hu
<u>Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
5600 Békéscsaba, Penza ltp. 5.	
	www.bmkik.hu
<u>Békéscsaba Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
3525 Miskolc, Szentpáli u. 1.	
	www.bokik.hu
<u>Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
1052 Budapest, Krisztina krt. 99.	
	www.bkik.hu
Tel.: 468 2000	www.bkik.hu
<u>Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
6721 Szeged, Párizsi krt. 8-12.	
	www.csmkik.hu

<u>Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
Dunaújváros, Latinovics Zoltán út 10.	
	www.dunaujvarosi.hu

	Tel.: 25/411-601	www.dkik.hu
	<u>Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
	9000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 4-6.	
	www.fmkik.hu	
	Tel.: 310-310	www.fmkik.hu
	<u>Győr-Ménfőcsanak-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
	9021 Győr, Szent István út 10/A	
	kamara@gymiskik.hu	
	Tel.: 96/520-202	www.gymiskik.hu
	<u>Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
	4025 Debrecen, Petőfi tér 10.	
	www.hbkik.hu	
	Tel.: 500-710	www.hbkik.hu
	<u>Hódmezővásárhelyi Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
	2300 Eger, Faiskola út 15.	
	www.hkik.hu	
	Tel.: 429-612	www.hkik.hu
	<u>Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
	5000 Szolnok, Verseghy park 8.	
	kamara@jnszmkik.hu	
	Tel.: 56/510-610	www.jnszmkik.hu

[Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara](#)

tér 36.

[u](#)

4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 2.	
info@szabkam.hu	
Tel.: 42/311-544	www.szabkam.hu
<u>Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
7100 Szekszárd, Arany J. u. 23-25.	
	www.tmkik.hu
<u>Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
9700 Szombathely, Honvéd tér 2.	
	www.vmkik.hu
<u>Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
8200 Veszprém, Budapest út 3.	
veszpremikamara.hu	
Tel.: 88/479-063	www.veszpremikamara.hu
<u>Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara</u>	
8900 Zalaegerszeg, Petőfi u. 24.	
	www.zmkik.hu

15 TÖRVÉNYI HÁTTÉR

- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről
- 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról
- 280/2011. kormányrendelet a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról

- 4/2002. OM rendelet az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól
- 328/2009. kormányrendelet a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról
- 150/2012. kormányrendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- 3/2015. (II. 13.) NGM rendelet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter egyedi döntésével nyújtható képzési, továbbá tanműhely-létesítési és -fejlesztési támogatások részletes szabályairól
- 24/2012. NGM rendelet a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből nyújtható szakképzési célú támogatások szabályairól
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1995. évi. LXVI. törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

A jogszabályok többször is módosultak, ezért kizárólag a lekérdezés napján hatályos változat alkalmazandó.

16 MELLÉKLET

16.1 Tanulói juttatások és normatív támogatások speciális esetekben

Egyes olyan esetek finanszírozási esetei, amikor a tanuló nincs jelen a képzőhelyen

ESETEK	GAZDÁLKODÓ KÖLTSÉGE			
--------	---------------------	--	--	--

	TANULÓI JUTTATÁS	TANULÓI JUTTATÁS JÁRULÉKAI	TANULÓI JUTTATÁS (HATÁLYOS TSZ)	NORMATÍVA LEHÍVHATÓ?	VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI HELYEK
Pihenőidő (szorgalmi időszakot követő időszak)	igen	igen	igen	igen	Szt. 64. § (3)
Tömbösített képzés	igen	igen	igen	igen	Szt. 26. § (4)
Végzős tanuló (szorgalmi időszak végétől az első komplex szakmai vizsgáig)	igen	igen	igen (az első komplex szakmai vizsga utolsó napjáig)	igen	Szt. 64. § (3) 280/2011 Kr. 5.§ (5)
Végzős tanuló, aki a tanulmányi követelményeit nem teljesíti, augusztusban pótló vizsgát és októberben szakmai záróvizsgát tesz	nem	igen, a járulékot a TSZ alapján ténylegesen kifizetett díj alapján kell fizetni	igen (az októberi komplex szakmai vizsga utolsó napjáig)	igen	Szt. 26. § (5) Szt. 63. § (5)
Betegszabadság (10 nap)	igen (70%) gyakorlati napok arányában	igen, a járulékot a TSZ alapján ténylegesen kifizetett díj alapján kell fizetni	igen	igen	Szt. 64. § (4) Szt. 67. § (1) Tbj. 4. § k) 1.
Táppénz	Táppénz	igen, a járulékot a TSZ alapján ténylegesen kifizetett díj alapján kell fizetni	igen	igen	Szt. 51. § (5) b) Szja tv. 3. § 21 Art. 178. § 18.
Szülési szabadság (24 hét)	nem, (a tanuló csecsemő-gondozási díjra jogosult)	nem	TSZ szünetel, tanulói jogviszony szüneteltetését nem vonja magával automatikusan	nem	Szt.54. § (1) 1997. évi LXXXIII. törvény 41. § (1)

16.2 Kamarai garanciavállalás dokumentumai

Ügyszám: <{{_hatarozat_szam_}}>

Tárgy: XY (székhely) gazdálkodó szervezet gyakorlati képzőhely megfeleltése

Ügyintéző: <{{_ugyintezo_}}>

IGAZOLÁS

Igazolom, hogy..... (név) (született:, (év), (hónap), (nap), a (iskola) (székhely:, OM azonosító:, képviseli:) (a továbbiakban: Szakiskola), évfolyamos, szakképesítést (OKJ azonosító szám) tanuló szakiskolai tanulója részére a Kereskedelmi és Iparkamara (területi kamara) a 20.../20... tanévre vonatkozóan nem tudott megfelelő képzőhelyet biztosítani, ezért a tanuló gyakorlati képzéséről a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény Szt. 46. §-ának (1a) bekezdése² értelmében a Szakiskola gondoskodik.

Jelen igazolás **éééé. hh. nn.** napjától **éééé. hh. nn.** napjáig vagy – amennyiben a tanuló ezen időszak alatt tanulószerveződést köt – visszavonásig érvényes.

Jelen igazolás alapján a Szakiskola – mint gyakorlati képzést szervező szervezet – a tanuló gyakorlati képzéséről saját iskolai tanműhelyében (tangazdaságban, tanboltban, tankórteremben, tankertben, tanudvarban, tankonyhában, laboratóriumban, tanirodában, demonstrációs teremben, gyakorló- és szaktanteremben stb.), vagy együttműködési megállapodás keretében gondoskodhat.

Hatásköröm a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény Szt. 46. §-ának (1a) bekezdésén, illetékességem a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 2. § h) pontján, 4. § (1) és 9. § e) pontján alapul.

Jelen igazolás négy eredeti példányban készült.

....., 2015. hó napján

..... elnök
nevében és megbízásából:

.....
a Kereskedelmi és Iparkamara titkára

Az igazolást kapja:

1. Az elméleti képzést végző szakképző intézmény
2. Az elméleti képzést végző szakképző intézmény fenntartója
3. Tanuló vagy – kiskorú tanuló esetén – a tanuló törvényes képviselője
4. Irattár

² Szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény:

„46. § (1) „... ha megfelelő képzőhely biztosított és így köthető tanulószerveződés, a tanuló gyakorlati képzése a szakiskola kilencedik évfolyamának összefüggő gyakorlatától kezdődően, kizárólag ennek keretében szervezhető meg.”

(1a) „... ha a gazdasági kamara igazolást ad ki az iskola számára arról, hogy részéről nem biztosított a megfelelő képzőhely, akkor a szakképző iskola gondoskodik a tanuló gyakorlati képzéséről.”

**Befogadó nyilatkozat
tanuló gyakorlati képzésére*
(Ajánlott)**

Alulírott

.....
.....

(Rt., Bt., Kft., e. vállalkozó)
a 20...../20..... tanévtől vállalom

.....

szakiskolai tanuló szakmai képzését a képzés időtartamára.

1. KÉPZŐ ADATAI:

Neve:

Címe:

Gyakorlati oktatás helye:

Gyakorlati oktatás címe:

Kamarai regisztrációs száma:

2. TANULÓ ADATAI:

Neve:

Évfolyam/osztály (jelenleg):

Születési hely, idő:

Lakcím:

Telefonszám:

Szakma megnevezése:

.....

* *Tudomásul veszem, hogy a gyakorlati képzésre vonatkozó tanulószerveződés a tanuló szintvizsgájának eredményétől függően köthető meg.*

Dátum:

P.h.

.....

aláírás

Kérjük az alábbi Tanulói adatlapot kitölteni, aláírni, és az osztályfőnöknek leadni: 2015.

..... hó napjáig

TANULÓI ADATLAP

a kamarai garanciavállaláshoz kapcsolódóan

Tanuló			
Neve			
Oktatási azonosítója	17		
Születési neve			
Születési helye, ideje	 év:..... hó:..... nap:.....		
Anyja neve			
Lakcíme			
Telefonszáma:	e-mail címe:		@
Szakképesítése	Megnevezés		OKJ szám
Évfolyama	☐ 9. évf. ☐ 10. évf. ☐ 11. évf. (csak a 2+2-es képzésben)		Osztálya: pl. 9.a.
Érettségije	☐ van ☐ nincs		
Szakiskola			
Neve			
OM azonosítója			
Tagintézmény neve			
Tagintézmény címe			
Kérem, szíveskedjen megadni, hogy lehetőség szerint mely településeken szeretne gyakorlatra járni:			

Hozzájáruló nyilatkozat

Fent nevezett hozzájárulok, hogy a fenti személyes adataimat a [területi kamaranév] Kereskedelmi és Iparkamara mint adatkezelő az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján, valamint jelen adatlap és Hozzájáruló nyilatkozat elválaszthatatlan részét képező Adatvédelmi- és adatkezelési tájékoztatóban meghatározott célokra, módon, időtartamban és mértékben kezelje és felhasználja. Tudomásul veszem, hogy a területi kamara a fenti adatgyűjtéshez igénybe veheti a szakiskola közreműködését. Kijelentem, hogy az adatkezelés céljára, módjára, időtartamára és a jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat is tartalmazó Adatvédelmi- és adatkezelési tájékoztatót elolvastam, megértettem, az abban foglaltak megértéséhez szükséges felvilágosítást megkaptam, amely alapján az abban foglaltakat maradéktalanul elfogadom és magamra nézve kötelezőnek tartom.

Kijelentem, hogy a fenti személyes adataimat önkéntesen és megfelelő tájékoztatást követően adtam meg, azok a valóságnak mindenben megfelelnek. Jelen nyilatkozat visszavonásig érvényes.

Tanuló

Tanuló törvényes képviselője